

**ZAKŁAD PROJEKTOWO-BUDOWLANY
PRACOWNIA PROJEKTOWO-STUDIALNA
EKO-PLAN
ul. Braci Wieniawskich 1/244
20-844 Lublin**

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO
USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
DLA CZĘŚCI TERENÓW W GRANICACH
ADMINISTRACYJNYCH OBRĘBÓW KOCZERGI,
WIERZBÓWKA I JASIONKA**

Autor opracowania:
mgr inż. Ewa Kasprzak

Spis treści

1. WPROWADZENIE.....	3
1.1. Podstawa prawna.....	3
1.2. Cel prognozy.....	3
1.3. Zakres prognozy.....	3
1.4. Powiązania prognozy z innymi dokumentami.....	3
1.5. Metody stosowane przy sporządzaniu prognozy.....	4
2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU – JEGO CELE I POWIĄZANIE Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	4
2.1 Główny cele oraz informacje o zawartości projektowanego Planu.....	4
2.2 Powiązania projektu Planu z innymi dokumentami.....	6
3. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	6
3.1. Istniejący stan środowiska.....	6
3.1.1. Położenie.....	6
3.1.2. Budowa geologiczna.....	6
3.1.3. Rzeźba terenu.....	7
3.1.4. Gleby i surowce mineralne.....	7
3.1.5. Wody.....	8
Wody podziemne.....	8
Wody powierzchniowe.....	9
3.1.6. Warunki klimatyczne.....	10
3.1.7. Szata roślinna, świat zwierzęcy i różnorodność biologiczna.....	11
3.1.8. Zabytki i dobra materialne.....	13
3.1.9. Obiekty i obszary chronione w gminie Parczew i Przyrodniczy System Miasta i Gminy.....	17
3.2. Uwarunkowania analizowanego terenu oraz potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.....	20
4. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.....	21
5. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA W TYM DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE.....	22
6. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM I KRAJOWYM UWZGLĘDNIONE W OPRACOWYWANYM DOKUMENCIE.....	22
7. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO.....	24
8. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA.....	24
8.1. Oddziaływanie na ludzi.....	24
8.2. Oddziaływanie na rośliny, zwierzęta i różnorodność biologiczną.....	26
8.3. Oddziaływanie na wody.....	27
8.4. Oddziaływanie na powietrze i klimat.....	28
8.5. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi, gleby, kopaliny i zasoby naturalne.....	30
8.6. Oddziaływanie na krajobraz.....	31
8.7. Oddziaływanie na zabytki.....	33
8.8. Oddziaływanie na dobra materialne.....	33
8.9. Oddziaływanie na obszary chronione w tym Natura 2000.....	33
8.10. Oddziaływanie skumulowane.....	35
9. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	35
10. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	38
11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE.....	38
12. PODSUMOWANIE I STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	39
13. WYKAZ WYKORZYSTANYCH MATERIAŁÓW.....	40
OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY.....	43

1. WPROWADZENIE

Przedmiotem oceny prognostycznej są ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części terenów w granicach administracyjnych obrębów Koczergi, Wierzbówka i Jasionka.

1.1. Podstawa prawna

Podstawę prawną Prognozy oddziaływania na środowisko stanowi:

- Ustawa z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538).
- Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r, (Dz. U z 2026 r. poz. 670).

1.2. Cel prognozy

Celem Prognozy jest określenie charakteru prawdopodobnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, które mogą być spowodowane realizacją zalecanych lub dopuszczonych przez Plan sposobów zagospodarowania i użytkowania terenu. Opracowanie wskazuje nie tylko potencjalne zagrożenia, których nie udało się wyeliminować w procesie planowania, będącego wynikiem optymalnego pogodzenia celów społeczno-ekonomicznych z ekologicznymi, lecz również możliwości generowania przez Plan pozytywnych przekształceń środowiska. Rolą tego opracowania jest minimalizacja szkodliwych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, które mogą zachodzić w wyniku realizacji ustaleń Planu, a także uzasadnienie decyzji przestrzennych podjętych w Planie. Prognoza sygnalizuje jedynie możliwość wystąpienia zagrożeń.

Prognozę wraz z Planem poddaje się otwartej dyskusji w toku formalno-prawnym poprzez procedurę opiniowania, uzgadniania oraz konsultacji społecznych.

Niniejsza prognoza nie jest przepisem prawa i nie jest wiążąca dla obywateli, ani dla władz gminy. Jednakże może zasadniczo wpływać zarówno na kształt Planu, jak i na jego późniejszą realizację. Jest to środek wczesnego ostrzegania, który powinien się przyczynić do wyboru wariantów najlepszych dla środowiska przyrodniczego.

1.3. Zakres prognozy

Zakres niniejszej prognozy został podyktowany wymaganiami ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U z 2026 r. poz. 670).

Ponadto został uzgodniony przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Lublinie, znak pisma WSTI.411.34.2025.AC z dnia 14 stycznia 2026 r., oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Parczewie znak pisma ONS-NZ.9027.2.42.2025 z dnia 15 stycznia 2026, w kwestii ustalenia stopnia szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie.

Zakres terytorialny opracowania obejmuje tereny objęte projektem i tereny sąsiednie w obszarze, na którym mogłyby skutkować ustalenia niniejszego Planu.

Ilekoć w niniejszym dokumencie jest mowa o „Planie”, rozumie się przez to miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części terenów w granicach administracyjnych obrębów Koczergi, Wierzbówka i Jasionka i analogicznie przez określenie „Prognoza” rozumie się Prognozę oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części terenów w granicach administracyjnych obrębów Koczergi, Wierzbówka i Jasionka.

1.4. Powiązania prognozy z innymi dokumentami

Dokumentami, w powiązaniu z którymi została sporządzona Prognoza były:

- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części terenów w granicach administracyjnych obrębów Koczergi, Wierzbówka i Jasionka;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Parczew;
- Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby sporządzenia Studium Uwarunkowań i kierunków

zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Parczew - 2015;

●Program ochrony środowiska województwa lubelskiego 2030 – Lublin 2023;

●Plan gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2028 – Lublin 2025;

●Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2023 r. poz. 300);

●Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego – Uchwała Nr XI/162/2015 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 30 października 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 2015 r. poz. 5441);

●Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku przyjęta w dniu 29 marca 2021 roku uchwałą Nr XXIV/406/2021;

●Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 – Ministerstwo Środowiska, 2013 r;

Wymienione dokumenty zostały przeanalizowane pod kątem stopnia aktualności danych w nich zawartych oraz możliwości wykorzystania ich przy sporządzaniu przedmiotowego opracowania i stwierdzono, że dane w nich zawarte są aktualne na dzień przystąpienia do sporządzenia opracowania.

1.5. Metody stosowane przy sporządzaniu prognozy

Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano metody opisowe, analizy jakościowe wykorzystujące dostępne wskaźniki stanu środowiska oraz identyfikacji i wartościowania skutków przewidywanych zmian w środowisku, na podstawie których wyciągnięto określone wnioski. Prace prognostyczne polegały na przeprowadzeniu studiów dokumentów charakteryzujących strukturę przyrodniczą terenu (stan istniejący i dotychczasowe przekształcenia środowiska) oraz analizy istniejących i projektowanych inwestycji w obszarze Planu i jego sąsiedztwie, mających na celu identyfikację ewentualnych problemów i konfliktów oraz ocenę proponowanych rozwiązań i tendencje dalszych procesów w kontekście obecnego zagospodarowania obszaru. Prognoza jest wynikiem analiz i ocen potencjalnych skutków jakie mogłaby spowodować realizacja projektu planu w stosunku do:

1) planu obecnie obowiązującego,

2) obecnego stanu środowiska obszaru gminy oraz ich otoczenia.

Szczegółowe oceny dotyczyły przede wszystkim zagadnień z zakresu stanu i funkcjonowania środowiska, jego zagrożeń, odporności i zdolności do regeneracji, rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i innych ustaleń zawartych w projekcie planu, zagrożeń środowiska oraz możliwości rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko. Wpływ zmiany przeznaczenia terenów na stan środowiska i zagrożenie dla terenów chronionych przeanalizowano zgodnie z wymaganiami ustawowymi. Wynikiem przedstawionej analizy są rozwiązania mające na celu zminimalizowanie potencjalnie negatywnych oddziaływań ustaleń Planu na środowisko przyrodnicze. Zakres prac nad Prognozą został dostosowany do charakteru Planu oraz skali i stopnia szczegółowości jego zapisów. Celem ułatwienia oceny jak i prezentacji wyników oddziaływań poszczególnych funkcji terenu na środowisko było wykorzystanie uproszczonej do potrzeb tego dokumentu analizy macierzowej. Ze względu na dość powszechną ogólność zapisów Planu (nie zawierającego konkretnych ram czasowych ani rozwiązań technologicznych związanych z realizacją jego założeń) brak tu jest informacji o charakterze ilościowym, a Prognoza ma charakter jedynie jakościowy.

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU – JEGO CELE I POWIAZANIE Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1 Główne cele oraz informacje o zawartości projektowanego Planu

Celem regulacji zawartych w ustaleniach Planu jest:

1. ustalenie przeznaczenia terenu,
2. ochrona lokalnych interesów publicznych poprzez unormowanie i podporządkowanie działań inwestycyjnych wymogom zachowania ładu przestrzennego,
3. określenie przeznaczenia oraz zasad zagospodarowania poszczególnych terenów, tak aby umożliwić kształtowanie ładu przestrzennego w sposób zapewniający ochronę środowiska i zdrowia ludzi oraz wartości kulturowych gminy.

W planie miejscowym określone zostały:

1. Rozdział 1.
 - 1) Przepisy ogólne dotyczące regulacji dla obszarów objętych planem oraz zakresu obowiązywania rysunków planu.
1. Rozdział 2. Ustalenia obowiązujące dla całego obszaru objętego planem
 - 1) Przeznaczenie terenów oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania.
 - 2) Zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego.
 - 3) Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu.
 - 4) Zasady kształtowania krajobrazu.
 - 5) Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej.
 - 6) Wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych.
 - 7) Granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, na podstawie odrębnych przepisów, terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa.
 - 8) Szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym.
 - 9) Szczegółowe warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy.
 - 10) Zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.
 - 11) Sposób i termin tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów.
 - 12) Zasady lokalizacji inwestycji celu publicznego.
 - 13) Stawki procentowe, na podstawie których ustala się jednorazową opłatę, określoną w stosunku procentowym od wzrostu wartości nieruchomości.
1. Rozdział 3. Ustalenia szczegółowe
 - 1) Zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu.
1. Rozdział 4.
 - 1) Przepisy końcowe.

W Planie brak jest:

1. terenów i obiektów objętych ochroną konserwatorską na mocy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, stanowisk archeologicznych;
2. terenów krajobrazów kulturowych wymagających ochrony przed przekształceniem, tereny i obiektów objętych ochroną, jako dobra kultury współczesnej;
3. krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa;
4. obszarów osuwania się mas ziemnych;
5. ustanowionych stref ochronnych ujęć wody ani obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych;
6. tereny zamknięte lub strefy ochronne takich terenów,
7. obszary rehabilitacji istniejącej zabudowy i infrastruktury technicznej, a także obszary wymagających przekształceń lub rekultywacji
8. obszary przestrzeni publicznej wskazane w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Rodzaje przeznaczenia terenów objętych Planem to:

- 1) MN - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- 2) MN-U - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług;
- 3) U – tereny usług;
- 4) U-P – tereny usług lub produkcji;
- 5) P- teren produkcji;
- 6) PEF- tereny elektrowni słonecznych;
- 7) G - teren górnictwa i wydobywania;

- 8) KDL – tereny drogi lokalnej;
- 9) KDD – tereny drogi dojazdowej;
- 10) KR – teren komunikacji drogowej wewnętrznej;
- 11) RN- tereny rolnictwa z zakazem zabudowy;
- 12) RNR- tereny gruntów ornych i upraw;
- 13) RZM- teren zabudowy zagrodowej;
- 14) WS – teren wód powierzchniowych śródlądowych.

Plan uwzględnia i sankcjonuje istniejące zagospodarowanie terenu i jednocześnie wyznacza kierunki zmian. Zapisy Planu mają na celu zabezpieczenie interesów publicznych i ochronę środowiska naturalnego, jednocześnie pozwalają na ekonomiczne wykorzystanie przestrzeni.

Projekt planu jest zgodny ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Parczew.

Zapisy projektu Planu są poprawne w kwestii ochrony szeroko rozumianego środowiska (m. in. gospodarki wodno-ściekowej, ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, ochrony wód podziemnych i powierzchniowych, stref ochronnych ujęć wód) zarówno w kwestii ustaleń jak i granic obszarów funkcyjnych.

2.2 Powiązania projektu Planu z innymi dokumentami

Plan sporządzony został w powiązaniu przede wszystkim z:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Parczew;
- Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U z 2023 r. poz. 300);
- Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego – Uchwała Nr XI/162/2015 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 30 października 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 2015 r., poz. 5441);
- Strategią Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku przyjętą w dniu 29 marca 2021 roku uchwałą Nr XXIV/406/2021;

3. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENT

3.1. Istniejący stan środowiska

3.1.1. Położenie

Gmina Parczew z centralnie położonym miastem Parczew znajduje się w północnej części województwa lubelskiego. Jest gminą miejsko-wiejską. Analizowane zmiany zlokalizowane są w sołectwach: Jasionka, Koczergi, Wierzbówka.

Według podziału fizycznogeograficznego J. Kondrackiego teren gminy położony jest w obrębie następujących jednostek:

Obszar: Europa Wschodnia

Podobszar: Niż Wschodnioeuropejski

Sektor: Niziny Wschodniobałtycko-Białoruskie

Prowincja: Polesie

Makroregion: Polesie Zachodnie

Mezoregion: Równina Parczewska (północna część gminy) oraz Zakłęsłości Sosnowicka (środkowa i południowa część gminy).

3.1.2. Budowa geologiczna

Budowę geologiczną w gminie Parczew reprezentują wszystkie formacje geologiczne od paleozoiku do kenozoiku.

Najstarszymi utworami geologicznymi na głębokości ok. 3000m, są krystaliczne skały proterozoiku. Bezpośrednio na nich zalegają osady mezozoiczne, zakwalifikowane do serii jurajskich i kredowych. Należą one do zespołu osadów wypełniających nieckę lubelską. W okolicach Parczewa utwory

jurajskie mają miąższość ok. 100 m i występują na głębokości ok. 600 m. Natomiast głębokość zalegania osadów kredowych wynosi od kilkunastu do kilkudziesięciu metrów. Utwory trzeciorzędowe zostały znacznie zniszczone przez lądolód. Na nich znajduje się przypowierzchniowa pokrywa, na którą składają się plejstoceńskie skały czwartorzędowe o zróżnicowanej grubości. Miąższość osadów czwartorzędowych jest zróżnicowana. Zdecydowanie podstawowe znaczenie dla planowania przestrzennego mają utwory czwartorzędowe, które pozostawiły zlodowacenia kontynentalne (środkowopolskie) oraz powstały współcześnie (holocen). Utwory holoceniowe budują dna dolin i obniżeń terenu. Są to utwory deluwialne, aluwialne i bagienne reprezentowane przez piaski, mułki, namuły organiczne i torfy.

Dolina Piwonii wypełniona jest torfami oraz namułami, a częściowo również piaskami i mułkami rzecznyymi teras nadzalewowych. Akumulacyjną równinę budują piaski i mułki rzeczno-peryglacjalne, zalegające na glinach zwałowych. Mułki stanowią liczne przewarstwienia piasków, zarówno drobno-, jak i średnioziarnistych. Wykształcone są jako pyły, piaski pylaste i piaski gliniaste.

3.1.3. Rzeźba terenu

Rzeźba terenu Gminy Parczew ukształtowana została w największym stopniu poprzez procesy mające miejsce w czasie zlodowacenia środkowopolskiego oraz przez zjawiska klimatyczne powiązane bezpośrednio z przedpołiem lądolodu zlodowacenia bałtyckiego, które swoim zasięgiem nie objęło tego rejonu.

Północna część gminy należąca do Równiny Parczewskiej charakteryzuje się naprzemiennym występowaniem wzgórz moren czołowych zbudowanych z gliny zwałowej i otaczających je piaszczystych równin akumulacji wodnej.

Przeważająca część gminy znajduje się w obrębie Zakłęśłości Sosnowickiej. Jest to rozległa, płaska, niemal w całości piaszczysto – mułkowa równina jeziorno – rozlewiskowa. Utwory tworzące tę równinę powstały w wyniku akumulacji szeroko rozlewających się rzek, które płynęły z południa na północ, wykazując nieznaczne odchylenia na wschód. Powierzchnia równiny jest lekko nachylona w kierunku północnym, w części zachodniej urozmaicona przez obecność niedużych, rzędu 1,5m zagłębień terenu o różnej genezie. Przeważają formy powstałe po wytopieniu się tzw. martwego lodu. Równinę rozcinają doliny rzek uchodzących do Piwonii. Dna dolin są łagodne i w sposób ciągły przechodzą w poziom akumulacyjny.

Zasadniczym rysem morfologicznym są doliny rzeczne. Największe znaczenie ma głęboko wcięta dolina Piwonii. Dno doliny przechodzi w terasę erozyjno-akumulacyjną, wytworzoną prawdopodobnie podczas zlodowacenia północno-polskiego. Przejście to wykazuje niejednorodny charakter. W rejonie zachodniej granicy Parczewa jest łagodne, natomiast poniżej miasta zaznacza się wyraźny załom. Zasięg den pozostałych dolin rzecznych (Konotopy, Kłodzianki oraz cieku spod Lasek) jest trudny do zinterpretowania, ze względu na ciągłość ich przejścia w poziom akumulacyjny. Doliny rzek wypełnione są utworami organogenicznymi o dużej miąższości.

3.1.4. Gleby i surowce mineralne

Na terenie gminy Parczew występują zróżnicowane typy i rodzaje gleb, ściśle związane z warunkami skały macierzystej. Gleby na terenie gminy Parczew powstały na utworach piaszczysto-gliniastych pochodzenia wodno-lodowcowego, głównie glin zwałowych, piasków i żwirów oraz utworach organogenicznych w rozległych dolinach akumulacyjnych.

Dominującą rolę odgrywają gleby bielice właściwe występujące na wierzcholinie. Są to gleby zakwaszone. Powstały w warunkach klimatu chłodnego oraz wilgotnego pod roślinnością borową. Wytworzyły się ze skał ubogich w składniki zasadowe, szczególnie zaś z utworów piaszczystych różnej genezy. Bielice określane są jako gleby średniej jakości.

Dna dolin rzecznych, jak również obniżenia terenowe o słabym odpływie wód powierzchniowych wyścielane są przez gleby bagienne, torfowe oraz murszowe. Proces bagienny zachodzący w warunkach beztlenowych sprzyja odkładaniu się utworów organicznych w przypowierzchniowej warstwie gleby. W warunkach słabszej anaerobiozy proces ten prowadzi do odkładania mułów, a gdy panują warunki całkowicie beztlenowe - powstają torfy. Spośród gleb torfowych najwięcej jest gleb wytworzonych z torfów przejściowych. Gleby murszowe powstały z przekształcenia gleb torfowych w miejscach, gdzie poziom wód gruntowych uległ obniżeniu wskutek zabiegów

melioracyjnych. Stan chemiczny wszystkich gleb jest dobry - nie stwierdzono w nich metali ciężkich i innych substancji toksycznych, nie są również zasolone.

Surowce mineralne

Surowce mineralne występujące na terenie Gminy związane są z utworami czwartorzędu i karbonu. Są to: kruszywo naturalne oraz surowce energetyczne: torf i węgiel kamienny. Torf występuje na powierzchni, piaski również na powierzchni lub pod niewielkim nadkładem. Węgiel kamienny, zaliczany do kopalin podstawowych, występuje na głębokości ok. 600 – 800 m.

Do największych zasobów geologicznych gminy należy złoża węgla kamiennego „Kolechowice Nowe” zlokalizowane w południowej części gminy. Oprócz tego w gminie znajdują się złoża surowców ilastych „Gródek” oraz złoża „Koczergi od I do XIX”, „Siedliki” oraz „Królewski Dwór” - są to złoża piasków budowlanych, wydobywanych głównie na potrzeby budownictwa i drogownictwa.

3.1.5. Wody

Wody podziemne

Na terenie gminy główny poziom użytkowy stanowi połączone czwartorzędowo – kredowe piętro wodonośne, na terenie gminy eksploatowany jest poziom czwartorzędowy, a w rejonie Tyśmienicy – poziom kredowy. Trzeciorzędowe piętro wodonośne występuje w północno – zachodniej części gminy.

Utworami wodonośnymi piętra kredowego są szczelinowe utwory kredy górnej wykształcone głównie w postaci kredy piszącej oraz w mniejszym stopniu utworów marglistych i opok. Miąższość kredowego piętra wodonośnego waha się w granicach 75 – 100m. Ze względu na stosunkowo niewielkie miąższości izolującego nadkładu zagrożenie piętra jest wysokie. Zasilanie piętra kredowego odbywa się głównie przez infiltracje wód opadowych, w mniejszym stopniu poprzez dopływ podziemny z innych rejonów wyżej położonych. Zwierciadło wód piętra kredowego jest napięte.

Utworami wodonośnymi piętra trzeciorzędowego są piaszczyste utwory czwartorzędu i trzeciorzędu, będące w łączności hydraulicznej. Lokalnie piętra są izolowane.

Czwartorzędowy poziom wodonośny jest szeroko rozpowszechniony na terenie gminy. Jest on eksploatowany samodzielnie lub w połączeniu z piętrzem kredowym. W południowo – zachodniej części stanowi piętro podrzędne w stosunku do piętra kredowego. Wodonoścem są piaszczysto - żwirowe utwory zlodowacenia środkowo – polskiego. Miąższość tego piętra wynosi 20 – 40m, miejscami jest ono przewarstwione utworami nieprzepuszczalnymi (gliny i ły) napinającymi zwierciadło wód podziemnych. W rejonie Parczewa występuje przegłębienie osadów czwartorzędowych, głęboko wciętych w utwory górnej kredy. Kilkudziesięciometrowa warstwa piaszczysto – żwirowa jest całkowicie nasycona wodą, stwarzając korzystne warunki do eksploatacji wód podziemnych. Miejscami warstwa ta rozdzielona jest pakietami osadów słabo- lub nieprzepuszczalnych, które lokalnie napinają zwierciadło wody.

Cechą charakterystyczną wód czwartorzędowych jest ich zależność od zasilania atmosferycznego, a w obrębie przegłębienia osadów czwartorzędowych w utworach kredy dopływ wód może też odbywać się z utworów górnokredowych. Wody reagują bardzo szybko na zasilanie lub jego brak. Roczny rytm wahań poziomów wód gruntowych jest współzależny od rocznego rytmu zasilania. Najpłycej pod powierzchnią znajdują się na wiosnę (kwiecień), najgłębiej pod koniec lata i na początku jesieni. Amplitudę wahań zwierciadła ocenia się na ok. 1,5 – 2,0m. Zwierciadło czwartorzędowe w wielu obszarach jest lekko napięte przez nadległe nad wodonoścem gliny zwałowe lub mułki.

Ze względu na stosunkowo niewielkie miąższości izolującego nadkładu zagrożenie omawianego piętra jest wysokie, a jakość wód jest dobra i średnia.

Głębokość występowania czwartorzędowo – kredowego piętra wodonośnego waha się od kilku do kilkunastu metrów poniżej powierzchni terenu. Budują go piaski i żwiry czwartorzędowe zalegające bezpośrednio na węglanowych osadach górnej kredy. Wody występujące w tych osadach pozostają w ścisłym kontakcie hydraulicznym. Zwierciadło wody ma najczęściej charakter swobodny, rzadziej napięty. Miąższość warstwy wodonośnej jest duża i dochodzi do 100m.

Zasilanie tego piętra odbywa się głównie w wyniku infiltracji opadów atmosferycznych, czasem

przez dopływ wód podziemnych z wyżej położonych osadów.

Ze względu na stosunkowo niewielki zasięg izolującego nadkładu ogólnie zagrożenie jest wysokie. W południowej części gminy, z uwagi na ograniczoną dostępność i występowanie zwartych kompleksów leśnych zagrożenie jest niskie.

Z punktu widzenia warunków planowania przestrzennego w skali lokalnej istotnym parametrem jest głębokość zalegania wód gruntowych. Hydroizobata 0 – 2m, obejmuje wody w dolinach rzecznych i częściowo obszarów położonych na południe od Piwonii. Są to wszystkie zagłębienia bezodpływowe, równiny wodnolodowcowe (rejon Lasek) i cały rejon południowy aż po jezioro Obrodowskie.

Hydroizobata 2 – 5m obejmuje swym zasięgiem największą powierzchnię w gminie. Na południu gminy to rejony wysoczyznowe Konotopy, częściowo w rejonie toru kolejowego i w strefie wschodniej Przewłoka – Mariampol. W części północnej (na północ od Piwonii) – to rozległy obszar rozciągający się na wschód od toru kolejowego.

Wody gruntowe położone poniżej 5 – 10m pod poziomem terenu obejmują północno – zachodnią część gminy – pomiędzy Piwonią i torem kolejowym. Zalegają w utworach wodnolodowcowych przykrytych glinami zwałowymi. Stąd ich właściwości fizyko-chemiczne są lepsze niż wyższych pięter.

Analizowane zmiany częściowo znajdują się w obszarze GZWP nr 215 Subniecka Warszawska.

Zgodnie z podziałem na jednolite części wód podziemnych (JCWPd) cała gmina Parczew leży w obrębie jednostki nr 75.

Wody powierzchniowe

Gmina Parczew charakteryzuje się stosunkowo dobrze rozwiniętą siecią hydrograficzną. W obszarze południowym, w wyniku warunków hydrogeologicznych i rzeźby terenu gęstość rzek jest znacznie większa niż w północnym. Warunki hydrogeologiczne decydują tutaj o płytkich wodach gruntowych zasilających strugi uchodzące do Piwonii i bezpośrednio do Tyśmienicy. Głębiej zalegające wody w północnym fragmencie drenowane są przez Piwonię, Piskorzankę i dopływ spod Wierzbówki. Sieć wód powierzchniowych uzupełniają liczne rowy melioracyjne.

Rzeki w gminie Parczew znajdują się w zlewni Wieprza. Gmina znajduje się w obszarze funkcjonalnym Polesie ze strefą oddziaływania Kanału Wieprz-Krzna.

Głównymi rzekami przepływającymi przez gminę Parczew są Tyśmienica przepływająca przez południową część gminy oraz Piwonia, wpadająca do Tyśmienicy w Siemieniu.

Rzeka Tyśmienica stanowi największy prawobrzeżny dopływ Wieprza. Rzeka wypływa z niewielkiego jeziora Krzcień, jej długość wynosi około 75 km. Pomimo peryferyjnego przebiegu, w stosunku do obszaru gminy, Tyśmienica stanowi naturalną bazę drenażu wód gruntowych, które generalnie bardzo ściśle związane są z wodami powierzchniowymi zlewni Tyśmienicy. Dolina rzeki jest stosunkowo szeroka i lokalnie ograniczona wyraźnymi krawędziami. Dolina dawniej bagnista i zalewana, została na całej powierzchni zmeliorowana. Rzekę uregulowano i obecnie płynie ona prostym, wąskim kanałem.

W profilu rzeka Tyśmienica prowadzi wody średnio w ilości 2,5 m³/s. Cechuje się zmiennością sezonową i roczną zmiennością odpływu. Regulując na wartość przepływu wpływa retencja powierzchniowa na potrzeby funkcji hodowli ryb w kompleksie stawów Babianka i Siemień (poza granicami gminy).

Na terenie gminy Parczew lewobrzeżne dopływy Tyśmienicy to: Dopływ spod Gródka i Dopływ spod Babianki, a prawobrzeżne to: Bobrówka i Ochożanka. Piwonia wpada do Tyśmienicy poza granicami gminy Parczew.

Sieć rzeczna uzupełniają liczne rowy melioracyjne, odwadniające doliny rzeczne.

Piwonia jest największym prawostronnym dopływem Tyśmienicy. Rzeka w środkowym biegu przepływa przez gminę Parczew. Piwonia wypływa z jeziora Nadrybie na Równinie Łęczyńsko – Włodawskiej. Koryto Piwonii, podobnie jak Tyśmienicy, zostało uregulowane, wyprostowane. Piwonia stanowi naturalne zaplecze stawów w Libiszowie i Sosnowicy (znajdujących się poza gminą).

Rzeka cechuje się umiarkowaną nieregularnością przepływów, czyli stosunkiem najniższych do najwyższych wód, które w przypadku cieków naturalnych są kilkakrotnie większe. Przepływ średni w profilu ujściowym wynosi 2,48 m³/s.

Na terenie gminy Piwonii przyjmuje następujące dopływy lewobrzeżne – Kołodziejkę i Konotopę oraz prawobrzeżne – Dopływ spod Kolana, Strumień Zaniowski, Piskorzankę, Dopływ spod Wierzbówki i Dopływ spod Augustówki.

Rzeka Konotopa jest największym lewostronnym dopływ Piwonii. Konotopa wypływa z jeziora Sosnowickiego Białego, a wpada do Piwonii w Parczewie, jej długość wynosi ok. 20km. Średni przepływ w przekroju ujściowym do Piwonii wynosi 0,41 m³/sek. Na całej długości jest uregulowana i zasilana w wodę z systemu wodnego Kanał Wieprz - Krzna.

Rzeka Bobrówka odwadnia w gminie kompleks Lasów Parczewskich. Bobrówka wypływa z jeziora Gumienko, jej długość wynosi 24,15 km. Fragmenty doliny Bobrówki zachowały jeszcze naturalny charakter, do systemu stawów „Prokop” jest to ciek naturalny z wąską doliną przebiegającą w otoczeniu cennych ekologicznie lasów. Poniżej stawów koryto zostało wyprostowane do ujścia do Tyśmienicy.

Na terenie gminy Parczew znajdują się zarówno naturalne jak i sztuczne zbiorniki wodne. W części południowej znajdują się jeziora: Obradowskie, Buradowskie i Czarne.

W Komarnem, Babiance i Tyśmienicy znajdują się duże kompleksy stawów hodowlanych.

Analizowane tereny znajdują się w obrębie Jednolitych Części Wód Powierzchniowych: RW200011248299 – Piwonii od Dopływu ze Stawu Hetman do ujścia.

3.1.6. Warunki klimatyczne

Według regionalizacji klimatycznej W. i A. Zinkiewiczów gmina Parczew znajduje się w Lubartowsko – Parczewskiej dziedzinie klimatycznej.

Klimat na omawianym obszarze kształtują przede wszystkim przez masy powietrza polarno - morskiego oraz przez masy powietrza polarno - kontynentalnego. Niewielką rolę odgrywają natomiast masy powietrza arktycznego i tropikalnego. Dominuje typ pogody antycyklonalnej.

Na terenie gminy przeważają wiatry zachodnie i południowo – zachodnie. Niosą one powietrze wilgotne, zimą cieplejsze, a latem chłodniejsze, niż napływające ze wschodu. Średnie roczne prędkości wiatru wynoszą 3,0 – 3,5 m/s (jedne z największych w województwie). Najsilniejsze wiatry występują w zimie, osiągają prędkość około 3,5-4,0 m/s. W lecie zaś średnia prędkość wiatrów dochodzi do 2,5 m/s.

Lubartowsko - Parczewska dziedzina klimatyczna wyróżnia się wysoką średnią roczną wartością wilgotności względnej powietrza (68 – 70%), znacznymi wartościami parowania wody (860 – 900mm w roku). Obszar gminy leży w strefie zwiększonej liczby opadów ulewnych. Średnie sumy opadów rocznych wynoszą 550 – 560 mm, najwięcej przypada na lipiec, styczeń najmniej na styczeń i luty.

Średnia roczna temperatura wynosi 7,4oC. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec (średnia temperatura 18,4oC), a najzimniejszym styczeń (- 3,2oC). Gmina charakteryzuje się stosunkowo dużymi rocznymi anomaliami temperatury powietrza (1,2-1,4°C).

Najwyższe ciśnienie notowane jest w okresie jesiennym, dochodzi nawet do 1018hPa, najniższe natomiast w lecie - około 1014 hPa.

Na obszarze gminy występuje lokalne zróżnicowanie warunków klimatycznych uzależnione od rzeźby i rodzaju pokrycia terenu.

Na obszarze gminy można wyodrębnić następujące typy klimatu lokalnego:

1. Grupa powierzchni użytkowanych rolniczo o dobrym przewietrzaniu, przeciętnym zakryciu gruntu, przykrytych trawami (łąki) lub zmieniającym się z roku na rok składzie gatunkowym albo niezmiennych uprawach (grunty orne). W tej grupie topoklimatów na terenie gminy wyróżniono dwie podgrupy:

- a) Podgrupa powierzchni form płaskich poza obszarami dolin. Są to w gminie wszystkie tereny płaskie, wyniesione ponad dna dolin (wysoczyzny) o podłożu cechującym się złym przewodnictwem ciepła – porowatym i suchym: piaski akumulacji wodnolodowcowej, jeziorno – rozlewiskowej, rzeczno-peryglacjalnej, torfy lub o zwartej szacie roślinnej utrudniającej dopływ ciepła do podłoża podczas pogodnych nocy. Ta grupa obejmuje agrocenozy wysoczyznowe na większości obszarów gminy.
- b) Podgrupa powierzchni form wklęsłych z częstymi inwersjami temperatury powietrza, narażonych w większym stopniu na niebezpieczeństwo wystąpienia przymrozków

pochodzenia lokalnego. Na terenie gminy występują trzy typy:

- rozległe, dobrze przewietrzane doliny pokryte roślinnością łąkową, gdzie w czasie pogodnych nocy tworzą się zastoiska zimnego powietrza, czyli narażone na występowanie przymrozków lokalnych typu radiacyjno – adwekcyjnego. Ta podgrupa obejmuje dolinę Tyśmienicy w całości, częściowo Konotopy, ujściowy odcinek Bobrówki i Ochoży.
- powierzchnie o małej wymianie ciepła między powierzchnią graniczną a podłożem, wskutek konwekcji i przeciętnych wartościach wymiany ciepła utajonego wskutek parowania lub kondensacji. Ten typ występuje rzadko - w dolinach Tyśmienicy i Konotopy, szczególnie w obszarach i podczas niżej położonego zwierciadła wód podziemnych.
- powierzchnie o względnie małej wymianie ciepła w nocy i stosunkowo małych wartościach wymiany ciepła utajonego wskutek parowania lub kondensacji. Należą tu wszystkie formy wklęsłe (zagłębienia różnej genezy, zagłębienia morfologiczne, polany śródlądne). Tworzą się tu długotrwałe zastoiska zimnego powietrza o stosunkowo dużej wilgotności.

2. Grupa powierzchni zadrzewionych, gdzie wskutek osłonięcia powierzchni granicznej przed wypromieniowaniem występują wysokie wartości promieniowania cieplnego podłoża w zakresie długofalowym. Nocne spadki temperatury – mniejsze. Ta grupa obejmuje wszystkie kompleksy leśne na terenie gminy i oddziałuje na tereny przyległe.

3. Grupa zbiorników wodnych i przylegających do nich pobraży. Zaznacza się tutaj duża wymiana ciepła między powierzchnią graniczną a podłożem wskutek przewodzenia. Ta grupa obejmuje rejon stawów i jeziora Obradowskiego.

Wpływ na klimat lokalny ma również oddziaływanie antropogenne, a właściwie jego przekształcenia w zakresie stanu jakościowego powietrza związane ze spalaniem węgla w gospodarstwach, dynamicznie rozwijającą się komunikacją i zanieczyszczeniami przemysłowymi. Większy jego wpływ można zaobserwować na terenie zwartej zabudowy.

3.1.7. Szata roślinna, świat zwierzęcy i różnorodność biologiczna

Flora

Szatę roślinną w gminie Parczew reprezentują lasy, zbiorowiska roślinności wodnej, szuwarowej, torfowiskowej, użytków zielonych, zadrzewienia przydrożne, śródpolne i przykorytowe, zieleń niska w dnach rzecznych (tzw. roślinność denna) oraz różne formy zieleni przydomowej ozdobnej i użytkowej.

Szata roślinna w obrębie gminy Parczew uległa daleko idącym zmianom. Na znacznej części obszaru naturalne zbiorowiska roślinne zostały zastąpione przez sztuczne agrocenozy, które charakteryzują się względną krótkotrwałością i małą zdolnością do samoregulacji. Przeważają agrocenozy polne o niskim potencjale ekologicznym.

W strukturze użytków rolnych zaznacza się duży udział zadrzewień śródpolnych. W sąsiedztwie dróg występują zadrzewienia przydrożne, a w sąsiedztwie cieków zadrzewienia przywodne.

Agrocenozy łąkowe należą do zbiorowisk o znacznie większym potencjale ekologicznym (bogata pula genowa, duże zróżnicowanie fitysocjologiczne) i stosunkowo dużej trwałości z tendencją do renaturyzacji stosunków ekologicznych w przypadku ekstensywnego użytkowania łąk. Do zbiorowisk roślinnych o charakterze zbliżonym do naturalnego i bardzo wysokim potencjale ekologicznym należą lasy. Charakteryzują się one znacznym bogactwem puli genowej oraz zróżnicowaniem fitysocjologicznym.

Lasy na terenie gminy rozmieszczone są nierównomiernie. Największe powierzchnie leśne zgrupowane są w południowej części gminy i związane są z kompleksem Lasów Parczewskich. Mniejsze izolowane powierzchnie leśne położone są we wschodniej, północno-zachodniej części gminy. Porastają je lasy sosnowe, głównie z powojennych nasadzeń, jednorodne pod względem fitysocjologicznym i florystycznym. Centralna część gminy jest wylesiona.

Pod względem siedliskowym dominującym typem jest ols (31% powierzchni leśnej) porastający rozległe podmokłe doliny, bardzo cenny pod względem przyrodniczym. Pozostałe siedliska, głównie las mieszany świeży (22%) bór świeży (20%) i bór mieszany świeży (16%) cenny gospodarczo i atrakcyjne do celów rekreacyjnych. Lokalnie występują grądy, łęgi jesionowo-olchowe oraz zanikające obecnie bory bagienne i torfowiska przejściowe.

Duże powierzchnie w dolinach rzecznych, szczególnie Tyśmienicy, Ochożanki, Piwonii,

Konotopy zajmują zbiorowiska łąkowe o różnorodnym składzie gatunkowym z licznymi gatunkami ziół i traw charakterystycznymi dla siedlisk ubogich i kwaśnych. Prawie wszystkie łąki są ekstensywnie użytkowane zgodnie z ich naturalnymi możliwościami.

Roślinność wodna i szuwarowa związana jest z rzekami Piwonią, Konotopą i Tyśmienicą oraz z siecią rowów melioracyjnych, stawami, i wysiękami śródpolnymi. Dolinę Tyśmienicy pokrywają wilgotne łąki z płatami turzycowisk. W otoczeniu stawów zachowały się szuvary i trzcinowiska.

Zespoły roślinności wodnej i pływającej po powierzchni oraz zanurzonej w wodzie spotyka się w potorfiach i w niektórych rowach melioracyjnych.

Agrocenozami dominującymi w strukturze przyrodniczej, są tereny sztuczne i z okresową szatą roślinną, są to siedliska typowej roślinności segetalnej, czyli towarzyszącej poszczególnym uprawom.

Miejsca wokół zabudowań, linii komunikacyjnych, śmietników cieków wodnych związane są z roślinnością ruderalną. Zwykle jednak płaty tych zbiorowisk zajmują niewielkie powierzchnie.

Fauna

Rozmieszczenie i charakter fauny zależy głównie od roślinności oraz zasobów pokarmowych. Najmniej korzystne warunki bytowania zwierząt występują w środkowej, bezleśnej części gminy, na obszarach intensywnie użytkowanych rolniczo

Bogate środowisko przyrodnicze południowej części gminy oraz terenu gmin przyległych stwarza bardzo atrakcyjne warunki bytowania dla fauny. Obszar o wysokich walorach faunistycznych związany jest z kompleksem Lasów Parczewskich wraz z położonym na zachód od granic gminy faunistycznie bogatym kompleksem stawów rybnych Siemienia.

Na terenie gminy przeważają agrocenozy, które nie sprzyjają dużemu bogactwu gatunkowemu fauny, dominują tutaj gatunki zwierząt związane ze środowiskiem polnym. Są to przede wszystkim gryzonie, kret, jeź, wiewiórka, kuna domowa

Ze zwierząt łownych występują: sarna, dzik, lis, zając szarak.

Z rzeką Tyśmienicą i jej bezpośrednim sąsiedztwem związane są licznie występujące bóbr i wydra – gatunki wymienione w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej.

W południowej części gminy, w obrębie Lasów Parczewski występuje wilk.

Zróżnicowanie występujących gatunków ptaków wynika przede wszystkim z rodzajów siedlisk – zapewniających ptakom miejsce żerowania, bezpiecznego schronienia i warunków do rozrodu.

W obrębie doliny Tyśmienicy gniazduje i żeruje wiele gatunków ptaków wodno – błotnych, w tym gatunki wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG: gągawa, krakwa, cyraneczka, cyranka, podgorzałka, gągoł, bąk, bączek, błotniak stawowy, kropiatka, rybitwa rzeczna, rybitwa czarna, rybitwa białowąsa, zimorodek, podróżniczek.

W celu ich ochrony wyznaczono strefy ochrony gatunkowej ptaków w miejscach gniazdowania gatunków ptaków objętych ochroną strefową.

Tereny dolin rzecznych są ponad to istotnym miejscem żerowania dla wielu gatunków ptaków gniazdujących na obszarach sąsiadujących np.: kania czarna, bocian czarny, żuraw, samotnik, bocian biały, myszółów, jastrząb, pustułka.

Na otwartych terenach łąkowych gatunkami dominującymi są skowronek łąkowy, świergotek łąkowy, pliszka żółta, pokląskwa, błotniak łąkowy.

Na podmokłych, ekstensywnie użytkowanych fragmentach łąk spotykamy potrzosa, łożówkę, rokitniczkę, strumieniówkę, jarzębatkę.

Strefy ekotonowe zasiedlają: dziwonia, srokosz, gąsiorek, pokrzewka jarzębata, skowronek borowy, kłaskawka, bażant, kuropatwa.

Tereny leśne to miejsce gniazdowania orlika krzykliwego, puchacza, dzięcioła zielonosiwego, dzięcioła czarnego, dzięcioła średniego, dzięcioła białogrzbiatego, muchołówki małej, muchołówki białoszyjej, jarząbka.

Dogodne warunki do bytowania płazów występują w sąsiedztwie zbiorników wodnych, cieków, wyrobisk potorfowych. Występują tutaj różne gatunki płazów, wśród których na szczególną uwagę zasługuje kumak nizinny i traszka grzebieniasta.

Z gadów występują: jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworodna, zaskroniec.

W rzekach Piwonii, Piskornicy i Tyśmienicy oprócz pospolitych gatunków ryb obserwowano

minogi. W torfiankach wykryto populacje strzebli błotnej, licznie występują też różanka i piskorz.

Różnorodność biologiczna

Gmina Parczew niezależnie od długotrwałej antropopresji, jakiej poddawane jest środowisko przyrodnicze reprezentuje nadal duże walory przyrodniczo-krajobrazowe.

W gminie roślinność siedlisk stwarza zróżnicowane warunki bytowania fauny: od agrocenoz do obszarów o dużym potencjale biocenotycznym.

W skali gminy największa różnorodność siedliskowa i gatunkowa występuje w południowej części gminy, ze zwartymi kompleksami leśnymi i południowo – zachodniej obejmującej dolinę Tyśmienicy. Duże znaczenie mają obszary podmokłe.

Najmniej korzystne warunki bytowania zwierząt występują w środkowej, bezleśnej części gminy, na obszarach intensywnie użytkowanych rolniczo

Bioróżnorodność terenu pod względem florystycznym dodatkowo wzbogacają pasy i skupiska zadrzewień śródpolnych i przywodnych, śródpolne łąki i pastwiska oraz nasadzenia drzew towarzyszących ciągom komunikacyjnym lub obiektom budowlanym.

3.1.8. Zabytki i dobra materialne

Obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków województwa lubelskiego:

Lp.	Miejscowość	Lokalizacja	Obiekt, obszar	Nr rejestru zabytków
1	Tyśmienica		Cmentarz wojenny austriacko-niemieckim z I wojny światowej z drzewostanem w obrębie działki wskazanej w dec., w gran. zał. planu	A/1345

Obiekty i obszary ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków i wpisane do gminnej ewidencji zabytków - obszar gminy Parczew:

Lp.	Identyfikator	Obiekt	Czas powstania	Miejscowość	Adres	Obszar AZP
1.	134	Dom	2 ćw. XX w.	Babianka	Babianka nr 10	
2.	83	Park		Babianka	Babianka nr 49	
3.	80	Spichlerz		Babianka	Babianka nr 49	
4.	79	Stajnia		Babianka	Babianka nr 49	
5.	77	Obora		Babianka	Babianka nr 49	
6.	131	Dom	1 ćw. XX w.	Babianka	Babianka nr 40	
7.	81	Budynek gospodarczy		Babianka	Babianka nr 49	
8.	133	Dom	1 ćw. XX w.	Babianka	Babianka nr 14	
9.	135	Spichlerz	2 ćw. XX w.	Babianka	Babianka nr 10	
10.	137	Czworak	1 ćw. XX w.	Babianka	Babianka nr 78	
11.	76	Dwór		Babianka	Babianka nr 49	
12.	2	Osada	Okres nowożytny	Babianka	Babianka	71-84
13.	132	Dom	1 ćw. XX w.	Babianka	Babianka nr 42	
14.	140	Krzyż przydrożny	2 ćw. XX w.	Brudno	Brudno, przy nr 14	
15.	95	Pomnik	4 ćw. XX w.	Buradów	Buradów, poza wsią	
16.	91	Dom	1 ćw. XX w.	Buradów	Buradów nr 18	
17.	93	Kapliczka przydrożna	pocz. XX w.	Buradów	Buradów, poza wsią	
18.	5	Ślad osadniczy	Epoka kamienia, brązu, neolit	Buradów	Buradów	70-84

19.	90	Krzyż przydrożny	pocz. XX w.	Buradów	Buradów, skraj wsi	
20.	66	Ślad osadniczy	Kultura trzciniecka, łużycka, starożytność	Jasionka	Jasionka Kolonia	69-85
21.	59	Ślad osadniczy	Epoka brązu	Jasionka	Jasionka Kolonia	69-85
22.	71	Osada	Okres nowożytny	Jasionka	Jasionka	69-85
23.	70	Ślad osadniczy	Epoka żelaza	Jasionka	Jasionka	69-85
24.	68	Ślad osadniczy	Wczesne średniowiecze	Jasionka	Jasionka Kolonia	69-85
25.	24	Ślad osadniczy	Wczesne średniowiecze	Jasionka	Jasionka	68-85
26.	17	Ślad osadniczy	Wczesne średniowiecze	Jasionka	Jasionka	68-85
27.	18	Ślad osadniczy	Epoka żelaza	Jasionka	Jasionka	68-85
28.	19	Ślad osadniczy	Epoka kamienia	Jasionka	Jasionka	68-85
29.	20	Ślad osadniczy	Kultura łużycka,	Jasionka	Jasionka	68-85
30.	21	Ślad osadniczy	Wczesne średniowiecze	Jasionka	Jasionka	68-85
31.	61	Ślad osadniczy	Okres rzymski	Jasionka	Jasionka Kolonia	69-85
32.	23	Ślad osadniczy	Wczesne średniowiecze	Jasionka	Jasionka	68-85
33.	65	Ślad osadniczy	Epoka kamienia, żelaza	Jasionka	Jasionka Kolonia	69-85
34.	25	Ślad osadniczy	Wczesne średniowiecze	Jasionka	Jasionka	68-85
35.	69	Ślad osadniczy	Epoka kamienia, brązu, średniowiecze	Jasionka	Jasionka Kolonia	69-85
36.	60	Ślad osadniczy	Starożytność	Jasionka	Jasionka Kolonia	69-85
37.	62	Ślad osadniczy	Epoka żelaza, średniowiecze	Jasionka	Jasionka Kolonia	69-85
38.	63	Ślad osadniczy	Neolit	Jasionka	Jasionka Kolonia	69-85
39.	64	Ślad osadniczy	Starożytność	Jasionka	Jasionka Kolonia	69-85
40.	22	Ślad osadniczy	Epoka kamienia, brązu	Jasionka	Jasionka	68-85
41.	67	Ślad osadniczy	Starożytność	Jasionka	Jasionka Kolonia	69-85
42.	114	Krzyż przydrożny	1 ćw. XX w.	Jasionka Druga	Jasionka Trzecia	
43.	110	Dom	1 ćw. XX w.	Jasionka Druga	Jasionka Druga nr 171	
44.	109	Dawna szkoła	1 ćw. XX w.	Jasionka Druga	Jasionka Druga nr 147	
45.	107	Krzyż przydrożny	2 ćw. XX w.	Jasionka Pierwsza	Jasionka Pierwsza nr 57	
46.	106	Dom	2 ćw. XX w.	Jasionka Pierwsza	Jasionka Pierwsza nr 66	

47.	105	Kapliczka przydrożna	1 ćw. XX w.	Jasionka Pierwsza	Jasionka Pierwsza obok nr 54	
48.	111	Budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.	Jasionka Trzecia	Jasionka Trzecia nr 241	
49.	113	Figurka Matki Boskiej	1957 r.	Jasionka Trzecia	Jasionka Trzecia nr 241	
50.	112	Dom	1 ćw. XX w.	Jasionka Trzecia	Jasionka Trzecia nr 234	
51.	139	Krzyż przydrożny	2 ćw. XX w.	Koczergi	Koczergi, obok nr 146	
52.	6	Ślad osadniczy	Kultura trzciniecka	Koczergi	Koczergi	69-84
53.	97	Spichlerz	1 ćw. XX w.	Laski	Laski nr 229	
54.	98	Dawna szkoła	1 ćw. XX w.	Laski	Laski nr 49	
55.	99	Krzyż przydrożny	2 ćw. XX w.	Laski	Laski nr 12	
56.	100	Kapliczka przydrożna	1 ćw. XX w.	Laski	Laski, naprzeciw nr 2	
57.	4	Ślad osadniczy	Epoka kamienia	Laski	Laski	70-84
58.	96	Dom	1 ćw. XX w.	Laski	Laski nr 254	
59.	49	Ślad osadniczy	Starożytność	Mariampol	Mariampol	69-85
60.	73	Ślad osadniczy	Starożytność	Mariampol	Mariampol	69-85
61.	54	Ślad osadniczy	Epoka brązu	Mariampol	Mariampol	69-85
62.	55	Ślad osadniczy	Epoka żelaza	Mariampol	Mariampol	69-85
63.	122	Krzyż przydrożny	2 ćw. XX w.	Mariampol	Mariampol, poza wsią	
64.	57	Ślad osadniczy	Okres rzymski	Mariampol	Mariampol	69-85
65.	58	Ślad osadniczy	Nieokreślona	Mariampol	Mariampol	69-85
66.	53	Ślad osadniczy	Epoka brązu, kultura trzciniecka, starożytność	Mariampol	Mariampol	69-85
67.	74	Ślad osadniczy	Epoka kamienia, brązu	Mariampol	Mariampol	69-85
68.	52	Ślad osadniczy	Epoka brązu, starożytność	Mariampol	Mariampol	69-85
69.	51	Ślad osadniczy	Epoka kamienia, żelaza	Mariampol	Mariampol	69-85
70.	50	Ślad osadniczy	Wczesne średniowiecze	Mariampol	Mariampol	69-85
71.	121	Kapliczka przydrożna	1 ćw. XX w.	Mariampol	Mariampol, skraj wsi	
72.	72	Ślad osadniczy	Wczesne średniowiecze	Michałówka	Michałówka	69-85
73.	35	Ślad osadniczy	Okres nowożytny	Przewłoka	Przewłoka	69-85
74.	37	Osada	Okres nowożytny	Przewłoka	Przewłoka	69-85
75.	30	Ślad osadniczy	Epoka żelaza	Przewłoka	Przewłoka	69-85
76.	36	Ślad osadniczy	Epoka kamienia, żelaza, starożytność	Przewłoka	Przewłoka	69-85

77.	38	Ślad osadniczy	Wczesne średniowiecze	Przewłoka	Przewłoka	69-85
78.	34	Ślad osadniczy	Epoka kamienia, żelaza	Przewłoka	Przewłoka	69-85
79.	33	Ślad osadniczy	Okres nowożytny	Przewłoka	Przewłoka	69-85
80.	31	Ślad osadniczy	Średniowiecze	Przewłoka	Przewłoka	69-85
81.	11	Ślad osadniczy	Wczesne średniowiecze	Przewłoka	Przewłoka	68-85
82.	39	Ślad osadniczy	Epoka kamienia	Przewłoka	Przewłoka	69-85
83.	47	Ślad osadniczy	Średniowiecze	Przewłoka	Przewłoka	69-85
84.	8	Ślad osadniczy	Epoka kamienia	Przewłoka	Przewłoka	68-85
85.	9	Ślad osadniczy	Kultura łużycka	Przewłoka	Przewłoka	68-85
86.	10	Ślad osadniczy	Wczesne średniowiecze	Przewłoka	Przewłoka	68-85
87.	138	Krzyż przydrożny	2 ćw. XX w.	Przewłoka	Przewłoka, naprzeciw nr 141	68-85
88.	32	Ślad osadniczy	Epoka kamienia, żelaza	Przewłoka	Przewłoka	69-85
89.	46	Ślad osadniczy	Starożytność	Przewłoka	Przewłoka	69-85
90.	48	Ślad osadniczy	Epoka brązu	Przewłoka	Przewłoka	69-85
91.	44	Ślad osadniczy	Okres nowożytny	Przewłoka	Przewłoka	69-85
92.	116	Dom	1 ćw. XX w.	Przewłoka	Przewłoka nr 121	
93.	115	Kapliczka przydrożna	1 poł. XIX w.	Przewłoka	Przewłoka nr 125	
94.	142	Kapliczka	pocz. XX w.	Sowin	Sowin, w polu poza wsią	
95.	141	Krzyż przydrożny	2 ćw. XX w.	Sowin	Sowin nr 50	
96.	84	Cmentarz wojenny	1915 r.	Tyśmienica	Tyśmienica	
97.	87	Dawna szkoła	pocz. XX w.	Tyśmienica	Tyśmienica	
98.	88	Spichlerz	1 ćw. XX w.	Tyśmienica	Tyśmienica nr 83	
99.	89	Spichlerz	1 ćw. XX w.	Tyśmienica	Tyśmienica nr 36	
100.	3	Osada	Średniowiecze	Tyśmienica	Tyśmienica	71-84
101.	85	Spichlerz	1 ćw. XX w.	Tyśmienica	Tyśmienica nr 198	
102.	1	Osada	Okres nowożytny	Tyśmienica	Tyśmienica	71-84
103.	120	Figurka Matki Boskiej	1 ćw. XX w.	Welin	Welin	
104.	40	Ślad osadniczy	Okres nowożytny	Welin	Welin	69-85
105.	101	Kapliczka przydrożna	1 ćw. XX w.	Wierzbówka	Wierzbówka, ul. Lipowa 31 a	
106.	102	Stodoła	1910 r.	Wierzbówka	Wierzbówka nr 24	
107.	26	Ślad osadniczy	neolit	Wierzbówka	Wierzbówka	68-84
108.	103	Spichlerz	2 ćw. XX w.	Wierzbówka	Wierzbówka, ul. Lipowa nr 24	
109.	29	Ślad osadniczy	Okres	Wierzbówka	Wierzbówka	68-84

			nowożytny			
110.	104	Figurka przydrożna	1 ćw. XX w.	Wierzbówka	Wierzbówka, ul. Lipowa nr 10	
111.	28	Ślad osadniczy	Okres nowożytny	Wierzbówka	Wierzbówka	68-84
112.	27	Ślad osadniczy	Okres nowożytny	Wierzbówka	Wierzbówka	68-84
113.	6/13	Warsztat garncarski ? (3 garnki siwaki, 4 garnki wypalone w atmosferze utleniającej)	Okres nowożytny	Wierzbówka	Wierzbówka	68-84
114.	117	Dom	1 ćw. XX w.	Wola Przewłocka	Wola Przewłocka 23 a	
115.	43	Ślad osadniczy	Epoka brązu	Wola Przewłocka	Wola Przewłocka	69-85
116.	42	Ślad osadniczy	Okres nowożytny	Wola Przewłocka	Wola Przewłocka	69-85
117.	41	Ślad osadniczy	Średniowiecze	Wola Przewłocka	Wola Przewłocka	69-85
118.	125	Kaplica	1 ćw. XX w.	Zaniówka	Zaniówka	
119.	7	Ślad osadniczy	Epoka żelaza	Zaniówka	Zaniówka	68-85
120.	12	Ślad osadniczy	Starożytność	Zaniówka	Zaniówka	68-85
121.	13	Ślad osadniczy	Kultura łużycka	Zaniówka	Zaniówka	68-85
122.	14	Ślad osadniczy	Starożytność	Zaniówka	Zaniówka	68-85
123.	15	Ślad osadniczy	Epoka kamienia, żelaza, średniowiecze	Zaniówka	Zaniówka	68-85
124.	16	Ślad osadniczy	Epoka brązu	Zaniówka	Zaniówka	68-85
125.	130	Figura Chrystusa	1922 r.	Zaniówka	Zaniówka nr 60	
126.	124	Kapliczka przydrożna	1 ćw. XX w.	Zaniówka	Zaniówka, skraj wsi	
127.	127	Spichlerz	1 ćw. XX w.	Zaniówka	Zaniówka nr 64	

Poza tym na terenie gminy Parczew zlokalizowano stanowiska archeologiczne ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków i wpisane do gminnej ewidencji zabytków.

Największe zagęszczenie śladów osadnictwa możemy zaobserwować w północno-wschodniej części gminy, gdzie osi osadnictwa jest rzeka Pivonia wraz z dopływami. Najliczniejszą grupę tworzą stanowiska datowane na okres wczesnego średniowiecza. Również licznie występują tu ślady osadnictwa datowane na okres od epoki kamienia po epokę brązu.

Kolejną oś osadniczą tworzy rzeka Tyśmienica. Zlokalizowano tu mniejszą liczbę stanowisk archeologicznych, które datowane są głównie na okres od wczesnego średniowiecza po nowożytność.

Na obszarach objętych planem miejscowym nie występują tereny i obiekty objęte ochroną konserwatorską na mocy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, tereny krajobrazów kulturowych wymagających ochrony przed przekształceniem, tereny i obiekty objęte ochroną, jako dobra kultury współczesnej, stanowiska archeologiczne.

3.1.9. Obiekty i obszary chronione w gminie Parczew i Przyrodniczy System Miasta i Gminy

Z istniejących, prawnych form ochrony przyrody na obszarze gminy Parczew znajdują się:

- Międzynarodowy Rezerwat Biosfery "Polesie Zachodnie" został utworzony 30 kwietnia 2002r.

przez UNESCO - Międzynarodową Komisję Koordynacyjną Człowiek i Biosfera. Obejmuje on cały subregion fizjograficzny Pojezierza Łęczyńsko – Włodawskiego oraz niewielki fragment Równiny Parczewskiej, Garbu Włodawskiego i Pagórów Chełmskich. Znajduje się on na styku trzech państw: Białorusi, Ukrainy i Polski. Prawie 60% powierzchni tego Rezerwatu zajmują lasy. Jest to teren największego w Polsce zgrupowania jezior nie mających glacialnego pochodzenia. Jest tu mnóstwo bagien i torfowisk. Jest to region nakładania się stref biogeograficznych: borealnej, kontynentalnej i atlantyckiej wyróżniający się w skali całego kontynentu europejskiego specyfiką i różnorodnością biologiczną. Południowa część gminy Parczew z bogactwem fauny i flory zaliczona do rezerwatu, odgrywa istotną rolę w systemie obszarów chronionych. Dolina Tyśmienicy i kompleksu leśnego Lasów Parczewskich charakteryzuje się rozległymi równinami akumulacji wodnej, jeziorami polodowcowymi oraz powiązanymi z nimi ostojami rzadkich gatunków flory i fauny. Stanowi korytarz ekologiczny między Poleskim Parkiem Narodowym na południowym wschodzie a systemem obszarów chronionych „Małego Mazowsza” na północnym zachodzie.

- Rezerwat przyrody „Jezioro Obradowskie” - jest to rezerwat torfowiskowy o powierzchni 81,79 ha, położony 3 km na południe od wsi Laski. Rezerwat został utworzony na podstawie Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego 26 marca 1975 roku. Celem ochrony jest zachowanie jeziora dystroficznego oraz stanowisk wielu rzadkich gatunków roślin wodnych i torfowiskowych.

Rezerwat obejmuje pierwotnie dystroficzne Jezioro Obradowskie o powierzchni 12ha lustra wody oraz otaczające go rozległe torfowisko i fragmenty lasów. Drzewostan tworzą: sosna pospolita, brzoza brodawkowata, olsza czarna, dąb szypułkowy i bezszypułkowy, brzoza omszona i osika, storczyki, wawrzynek wilczełyko, podkolan biały. Z roślin rzadkich występują tutaj: wierzbą lapońska, wierzbą śniada, brzoza niska, turzyca dwupienna i strunowa, rosiczka długolistna i widłak torfowy. Gatunki drzew: brzoza niska oraz wierzbą lapońska zostały wpisane do Polskiej Czerwonej Księgi Roślin.

Teren rezerwatu zasiedla wiele gatunków zwierząt. Występują tutaj: zaskroniec i jaszczurka zwinka oraz coraz rzadziej spotykana żmija zygzakowata. Najbardziej liczną grupą zwierząt są ptaki: orlik krzykliwy, gnieźdzący się w sąsiedztwie rezerwatu, a w niedostępnych, podtopionych obszarach występuje żuraw. Podmokłe lasy rezerwatu są często odwiedzane także przez łosie i dziki.

- Obszar Natura 2000 - PLB060004 „Dolina Tyśmienicy” - Obszar obejmuje dolny odcinek doliny Tyśmienicy, od stawu Siemień do ujścia rzeki do Wieprza. Dolina jest zmeliorowana, zajmują ją wilgotne łąki z fragmentami turzycowisk, miejscami występują zarośla wierzbowe i olszyny.

Znajduje się tu kilka niewielkich kompleksów stawów, liczne torfianki i starorzecza oraz kompleks stawów w Siemieniu (790ha), który składa się z 2 dużych i 12 małych stawów. Otoczenie obszaru stanowią tereny rolnicze i torfowiska.

Obszar obejmuje również krasowe zapadlisko wypełnione torfem, zajęte przez torfowisko przejściowe porośnięte łożą z osiką i brzozą oraz otaczający je Las Wólczyński i skrawki pól uprawnych, a także doły potorfowe, zajęte obecnie przez kilkadziesiąt torfianek.

Obszar PLB060004 „Dolina Tyśmienicy” obejmuje powierzchnię 14 024,3ha, z czego 1 682,9ha położone jest w gminie Parczew.

Jest to ostoja ptasia o randze europejskiej E 64. Występuje tutaj co najmniej 23 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, 11 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK).

W okresie lęgowym obszar zasiedlają następujące gatunki ptaków: batalion, bączek, bąk, bielik, błotniak łąkowy, błotniak stawowy, mewa czarnogłowa, mewa mała, podróżniczek, puchacz, rybitwa czarna, rybitwa rzeczna, sowa błotna, zielonka, cyranka, gęgawa, krakwa, krwawodziób, kulik wielki, perkoz rdzawoszyi, pustułka, rybitwa białoskrzydła, rycyk.

W stosunkowo wysokim zagęszczeniu występuje bocian biały, dubelt, derkacz i rybitwa białowąsa.

W okresie wędrówek stosunkowo duże koncentracje osiąga bielik.

Stawy w Siemieniu są pierzowiskiem dla ok. 250-550 osobników łabędzia niemego.

Ważna ostoja wydry Lutra lutra i kilku zagrożonych gatunków ryb.

- Obszar Natura 2000 - PLB060006 „Lasy Parczewskie” - Obszar obejmuje kompleks leśny Lasy Parczewskie, usytuowany pomiędzy Kanałem Wieprz-Krzna a rzeką Tyśmienicą, wraz z przecinającymi je łąkami "Ochoża". Od zachodu lasy przylegają do doliny Tyśmienicy, od

wschodu, północy, a także częściowo od południa sąsiadują z polami uprawnymi. Cały kompleks leśny położony jest w zlewni rzeki Tyśmienicy, a odwadniają go jej dopływy Ochoża, Piwonia, Bobrówka oraz Konotopa.

Obszar PLB060006 Lasy Parczewskie obejmuje powierzchnię 13 577,5 ha, z czego 1 623,9 ha położone jest w gminie Parczew.

Jest to ostoja ptasia o randze europejskiej E 65. Występują tutaj co najmniej 22 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 5 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Na terenie ostoi znajduje się jedno z nielicznych stanowisk lęgowych podgorzałki.

W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: bielik, podgorzałka, puchacz, trzmieljad. W stosunkowo wysokim zagęszczeniu występuje bocian czarny i dzięcioł białostrzyk.

- Obszar Natura 2000 - PLH060107 „Ostojka Parczewska” - Ostojka położona jest w zachodniej części Polesia Lubelskiego w pobliżu północno-zachodniej granicy Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego. Obejmuje cały rozległy kompleks Lasów Parczewskich wraz z przylegającymi terenami łąkowymi.

Obszar ten charakteryzuje się dużą mozaikowością siedlisk, uwarunkowaną znacznym zróżnicowaniem stosunków wodnych i gleb. Rzeźba terenu jest mało urozmaicona, z rozległymi równinami i niewielkimi wzgórzami oraz płytkimi, podmokłymi obniżeniami wypełnionymi torfem. Obszar położony jest w całości w zlewni Tyśmienicy. Największe ciek odwadniające teren to Konotopa, Ochożanka oraz Bobrówka, której dolina miejscami zachowała jeszcze naturalny charakter. W obrębie ostoi znajdują się trzy niewielkie jeziora: Obradowskie, Czarne Gościńskie i Kleszczów. Lasy Parczewskie tworzą wraz z Lasami Włodawskimi i Lasami Sobiborskimi największy kompleks leśny we wschodniej Polsce. Ma to istotne znaczenie dla populacji wilka zamieszkującej ten teren, ponieważ stwarza dogodne warunki (głównie migracyjne) dla właściwego jej funkcjonowania.

Głównym celem ochrony w obszarze jest populacja wilka. Na terenie ostoi bytuje 1 wataha wilków składająca się z 4-5 osobników. Regularnie rejestrowany jest też rozród wilków na tym obszarze, ostatnie informacje o obserwacji szczeniąt pochodzą z 2007 r. Populacja wilków w Lasach Parczewskich stanowi 0,7% populacji krajowej tego gatunku oraz 6,3% populacji woj. lubelskiego. Ostojka obejmuje najistotniejsze siedliska dla ochrony tego gatunku.

Na terenie obszaru stwierdzono 8 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej – zajmujących łącznie prawie 11% powierzchni oraz 10 gatunków zwierząt z Załącznika II DS. Na łąkach w dolinie Ochożanki znajduje się jedno z największych na Lubelszczyźnie stanowisk wielosiłu błękitnego, liczące ponad 1000 osobników.

- Park Krajobrazowy Pojezierze Łęczyńskie – w gminie znajduje się niewielki fragment. Szczególnym celem ochrony Parku jest zachowanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych, historycznych i turystycznych środowiska ze szczególnym uwzględnieniem ekosystemów jeziornych i torfowiskowych.
- pomniki przyrody:
 - a) Wiąz szypułkowy (*Ulmus laevis*), pierśnica: 112cm, obwód: 352cm, wysokość: 25m, rosnący w miejscowości Babianka, na grobli na stawach rybnych;
 - b) 2 lipy drobnolistne *Tilia cordata*, o obwodach pni: 506 i 512cm i wysokościach: 21 i 20m, pierśnicach: 161 cm i 163 cm, rosnące w miejscowości Tyśmienica, na terenie starego cmentarza niemieckiego koło szosy;
 - c) grupa złożona z 5 dębów szypułkowych (*Quercus robur*, o obwodach pni: 421, 364, 396, 346, 456 i wysokościach 21-24 m, pierśnicach: 110-145 cm), rosną w leśnictwie Laski, oddz. 45, 46, na skraju wsi Buradów;
 - d) dąb szypułkowy (*Quercus robur*), o obwodzie pnia 415cm, wysokości 24m i pierśnicy 132cm, rośnie w Nadleśnictwie Parczew, leśnictwo Laski, oddz. 19, w pobliżu osady leśnej Pohulanka.

Obszary objęte planem znajdują się poza formami ochrony przyrody objętymi ochroną prawną na podstawie przepisów odrębnych.

- Ponadto poza granicami gminy Parczew znajdują się:
 - Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Stawy Siemień” - znajduje się tuż przy zachodniej granicy gminy;

- rezerwat „Królowa Droga” - znajduje się na wschód, w odległości 2,8km od granic gminy;
- rezerwat Czarny Las oraz Natura 2000 PLH 060002 „Czarny Las” znajduje się na północ, w odległości 4km od granic gminy;
- rezerwat Lasy Parczewskie - znajduje się na wschód, w odległości 4,5km od granic gminy;
- Poleski Obszar Chronionego Krajobrazu - znajduje się na południowy-wschód, w odległości 9km od granic gminy;
- Poleski Park Krajobrazowy - znajduje się na południowy-wschód, w odległości 12km od granic gminy;
- Poleski Park Narodowy – znajduje się na południowy-wschód, w odległości 15km od granic gminy.

Na Przyrodniczy System Miasta i Gminy (PSMiG) składają się na niego: łąki, lasy, kompleksy leśne, tereny zalesione, a także powiązania przyrodnicze pomiędzy jego ogniwami. PSMiG jako ekologicznie aktywny i ciągły układ przestrzenny wiąże miejskie tereny zieleni z podmiejskimi terenami otwartymi.

System przyrodniczy składa się z:

- Ekologicznych obszarów węzłowych, stanowiących biocentra systemu. Są to najcenniejsze tereny, które wykazują największe nagromadzenie walorów przyrodniczych i w najbardziej znaczący sposób decydują o potencjale ekologicznym, bioróżnorodności oraz wysokiej jakości środowiska przyrodniczego. W obrębie obszarów węzłowych zgromadzone są podstawowe zasoby gatunków i osobników przyrody ożywionej, które stąd migrują, zasilając sąsiednie rejony. W gminie Parczew jest to zachodni fragment Lasów Parczewskich.
- Węzłów ekologicznych, które zajmują niewielką powierzchnię lub charakteryzują się mniejszą rangą środowiskową w porównaniu z obszarami węzłowymi, ale są równie cenne, często są to jedyne stanowiska występowania określonych gatunków. Funkcja węzłów ekologicznych polega na wspomaganiu i uzupełnianiu ekologicznych obszarów węzłowych. Są to dwa kompleksy leśne w północno – zachodniej części gminy i w strefie południowo – wschodniej. Wyspowe położenie tych obszarów w długim okresie czasu spowoduje utratę walorów, zubożenie gatunkowe i brak zdolności samoregeneracji.
- Terenów łącznikowych, będących kanałami komunikacji ekologicznej pomiędzy obszarami węzłowymi i węzłami ekologicznymi. Drogami tymi przemieszczają się gatunki oraz pojedyncze osobniki fauny i flory. Dzięki funkcjonowaniu terenów łącznikowych system przyrodniczy jest zwarty i spójny, a także ma możliwość wzbogacania się i odnawiania. Opisywane obszary ponadto same oddziałują na sąsiednie tereny. Biorąc pod uwagę rolę, jak również gęstość strumienia przemieszczającej się energii, populacji lub osobników wyróżniono dwa rodzaje terenów łącznikowych:
 - a) korytarze ekologiczne, czyli wielofunkcyjne rejony umożliwiające swobodne przemieszczanie się gatunków i osobników wzdłuż skoncentrowanych szlaków komunikacji ekologicznej (np. wzdłuż dolin rzecznych);
 - b) sięgacze ekologiczne, pełniące znacznie zredukowaną, w stosunku do korytarzy, funkcję łącznikową (ograniczoną np. do ekspansji wybranych gatunków). Rola sięgaczy zasadniczo polega na połączeniu elementów Przyrodniczego Systemu Miasta i Gminy z obszarami znajdującymi się poza tym systemem. Są to drobne dolinki, rowy melioracyjne, pasma zalesień i zadrzewień, często o przerwanej drożności.

Tereny położone poza PSG w większości są to obszary wierzchowinowe ponad dnami dolin i zagłębień bezodpływowych. To tereny użytkowane rolniczo oraz decydujące o funkcji osadniczej w gminie. Jest to obszar o wyraźnie obniżonych walorach ekologicznych, które gdzieś tam naturalnie wzrastają poprzez obszary śródpolnych zagłębień łąk, niewielkich kompleksów leśnych, grup drzew lub mikroretencji. Poza PSMiG Parczew pozostaje około 55% obszaru gminy.

3.2. Uwarunkowania analizowanego terenu oraz potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Obszary objęte Planem znajdują się w miejscowościach: Jasionka, Koczergi, Wierzbówka.

Obszary objęte planem znajdują się poza formami ochrony przyrody objętymi ochroną prawną na podstawie przepisów odrębnych.

Tereny oznaczone symbolami 5.1MN, 5.1P, 5.1PEF, 5.2PEF, 5.3PEF, 5.4PEF (część), 5.1G, 5.1KR, 5.1RNR, 17.1MN, 17.2MN, 17.3MN, 17.2PEF, 17.1KDL, 17.1RN, 17.2RN, 17.1RNR (część) położone są we fragmencie korytarza ekologicznego „Lasy Chotyłowskie KpnC-3D”.

W granicach Przyrodniczego Systemu Gminy położone są tereny oznaczone symbolami: 17.1PEF, 17.1WS.

Część analizowanych terenów znajduje się w obszarze GZWP nr 215 Subniecka warszawska. Wszystkie analizowane tereny położone są, w obrębie Jednolitych części wód podziemnych Nr 75.

Analizowane tereny znajdują się w obrębie Jednolitych Części Wód Powierzchniowych: RW200011248299 – Piwonia od Dopływu ze Stawu Hetman do ujścia.

Teren oznaczony symbolem 5.1RN położony jest w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia raz na 10 lat (10%) oraz w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia raz na 100 lat (1%).

Na obszarach objętych planem miejscowym nie występują tereny i obiekty objęte ochroną konserwatorską na mocy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, tereny krajobrazów kulturowych wymagających ochrony przed przekształceniem, tereny i obiekty objęte ochroną, jako dobra kultury współczesnej, stanowiska archeologiczne.

W przypadku niezrealizowania postulatów projektowanego dokumentu tereny będą mogły być przekształcane na podstawie obowiązujących planów. Następować może zajmowanie terenów otwartych pod funkcje nierolnicze, wiążące się z lokalnym, ale stałym ubytkiem powierzchni biologicznie czynnej i przekształceniami powierzchni ziemi, a nawet chwilowymi zanieczyszczeniami wód i powietrza.

Następować może ponadnormatywna krótkoterminowa lub długoterminowa, lokalna emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza, emisja hałasu i promieniowania elektromagnetycznego do atmosfery, wprowadzanie ścieków do wód i do ziemi, co będzie miało również pośredni, skumulowany, negatywny wpływ na człowieka.

Zakres przewidywanych rozwiązań planistycznych jest zgodny z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Parczew.

W sytuacji braku realizacji zapisów Planu („wariant zerowy”) przypuszczać należy, że na terenie gminy w wyniku oddziaływania istniejących obecnie funkcji następować będzie dalsza, powolna antropopresja i przekształcenia środowiska naturalnego.

4. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Plan zakazuje lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego obejmujących inwestycje łączności publicznej, infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Realizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko z zachowaniem przepisów odrębnych.

Na obszarze objętym opracowaniem i terenach sąsiednich, przy zachowaniu wszystkich ustaleń zawartych w projektowanym dokumencie oraz uwarunkowań wynikających z obowiązującego prawa nie przewiduje się wystąpienia znaczących oddziaływań, rozumianych jako przekroczenia określonych prawem standardów jakości środowiska, istotnego zagrożenia dla liczebności i bioróżnorodności gatunków, generalnie istotnych barier dla migracji gatunków kluczowych i chronionych, zagrożenia dla obszarów przyrodniczo cennych, w tym dla celu i przedmiotu ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralności tego obszaru.

Również mało prawdopodobne jest znaczące negatywne oddziaływanie na obszary chronione w tym obszary Natura 2000.

Plan zakazuje lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenie wystąpieniem poważnych awarii, w rozumieniu definicji tych zakładów według przepisów o ochronie środowiska, spalarni zwłok i spalarni odpadów medycznych i komunalnych i niebezpiecznych.

Szczegółowy opis i wpływ projektowanego dokumentu na poszczególne elementy środowiska został zaprezentowany w rozdziale 8. Przewidywane oddziaływania.

5. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA W TYM DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE

Najistotniejsze obecne zagrożenia ochrony środowiska w gminie związane są z naturalnymi procesami degradacji środowiska jak i działalnością człowieka.

Zagrożenia mogące wystąpić na terenie form ochrony przyrody:

- Międzynarodowy Rezerwat Biosfery "Polesie Zachodnie" - może stanowić nieskoordynowany ruch turystyczny generujący hałas jak i penetrowanie siedlisk przez ludzi i zwierzęta domowe.
- Rezerwat przyrody „Jezioro Obradowskie” - zagrożeniem jest wypalanie roślinności, zmiana stosunków wodnych w wyniku melioracji, wyrąb starodrzewu i drzew dziuplastych;
- Obszar Natura 2000 - PLB060004 „Dolina Tyśmienicy” - zagrożeniem jest pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/obiektów rekreacyjnych, sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze, nieciągła miejska zabudowa, wędkarstwo inne niż z użyciem przynęty, aktywne wypalanie istniejącej roślinności;
- Obszar Natura 2000 - PLB060006 „Lasy Parczewskie” - zagrożeniem są spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych, zalesianie np. łąk, wrzosowisk, zmiana sposobu uprawy w tym również zakładanie wieloletnich upraw niedrzewnych, zarzucenie pasterstwa, brak wypasu;
- Obszar Natura 2000 - PLH060107 „Ostoja Parczewska” - zagrożeniem jest zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie, pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/obiektów rekreacyjnych, leśnictwo, polowanie, wszystkie drogi twarde asfaltowe, ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe w tym gruntowe drogi leśne, Infrastruktura sportowa i rekreacyjna;
- Park Krajobrazowy Pojezierze Łęczyńskie - zagrożeniem może być niekontrolowana ekspansja zabudowy, nieskoordynowany ruch turystyczny generujący hałas jak i penetrowanie siedlisk przez ludzi i zwierzęta domowe;
- pomniki przyrody – zagrożeniem może być uszkodzenie lub zniszczenie, zanieczyszczenie gleby w pobliżu pomników.

6. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM I KRAJOWYM UWZGLĘDNIONE W OPRACOWYWANYM DOKUMENCIE

Podstawowym celem ochrony środowiska, ustanowionym na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, który został uwzględniony podczas opracowywania dokumentu jest ochrona zasobów środowiska (wód, powietrza, powierzchni ziemi, zwierząt i roślin).

Aby ochrona zasobów środowiska mogła być prawidłowo realizowana w projekcie Planu uwzględniono wymagania aktualnie obowiązujących ustaw, w tym ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz innych aktów prawnych i przepisów związanych z procesami inwestycyjnymi. Do takich przepisów należy wymóg przeprowadzenia procedury z zakresu oceny oddziaływania na środowisko, jako gwarancji zachowania standardów jakości środowiska. Przeprowadzenie procedur środowiskowych – oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko – zapewnieni realizację działań stanowiących przeciwdziałanie ubytkom czy pogorszeniu stanu przyrody w szczególności cennych siedlisk, gatunków chronionych lub uzyskanie i wykonanie działań rekompensujących straty.

Akty prawa krajowego uwzględniają wytyczne, cele i zasady określone w aktach międzynarodowych w tym prawie Wspólnoty Europejskiej. W szczególności dotyczy to objęcia ochroną prawną siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory w ramach sieci obszarów NATURA 2000. Istotną zasadą realizowaną na mocy prawa krajowego zgodnie z wytycznymi UE jest wprowadzanie takich procedur i rozwiązań prawnych, aby z jednej strony zachować przyrodę w stanie nienaruszonym, a z drugiej umożliwić rozwój przy poszanowaniu interesu i opinii społeczności lokalnych.

Przy sporządzaniu Planu uwzględniono cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym i międzynarodowym dotyczące głównie:

- ochrony powierzchni ziemi, racjonalnego gospodarowania i zachowania wartości przyrodniczych określonych w przepisach szczegółowych, tj.:

- Ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r.;
- Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r.;

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze;
- Europejska Konwencja Krajobrazowa – Florencja 2000;
- utrzymanie norm odnośnie jakości gleb określonych w przepisach szczegółowych, tj.:
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych;
- ochrony wód powierzchniowych i podziemnych oraz prowadzenia odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej określonej w przepisach szczegółowych, tj.:
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi;
- Program ochrony środowiska województwa lubelskiego 2030;
- Ustawa Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r.;
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków;
- Dyrektywa powodziowa 2007/60/WE;
- ochrony powietrza określonych w przepisach szczegółowych, tj.:
- Program ochrony środowiska województwa lubelskiego 2030;
- utrzymanie norm odnośnie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach szczegółowych, tj.:
- Ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r.;
- prawidłowej gospodarki odpadami określonej w przepisach szczegółowych, tj.:
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie składowisk odpadów;
- Program ochrony środowiska województwa lubelskiego 2030;
- Plan gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2028;
- ochrony korytarzy ekologicznych - zachowania i kształtowania ich drożności ekologiczno-przestrzennej zgodnie z :
- Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego;
- Ustawą o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004r.;
- utrzymania procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów, różnorodności biologicznej, ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów wraz z ich siedliskami oraz utrzymania i przywracania do właściwego stanu siedlisk przyrodniczych zgodnie z:
- Ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- Ustawą Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r.;
- Krajową strategią ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem;
- Konwencją o różnorodności biologicznej Rio de Janeiro z 1992;
- ochrony dzikiej fauny i flory oraz siedlisk naturalnych:
- Dyrektywa Rady Europy w sprawie ochrony dziko żyjących ptaków (2009/147/EW);
- Dyrektywa Rady Europy w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (92/43/EWG);
- Dyrektywa Rady w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (79/409/EWG);
- Konwencja Berneńska o ochronie gatunków dzikiej fauny i flory europejskiej oraz siedlisk;
- Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt - Bonn 1979;
- Porozumienie o ochronie nietoperzy w Europie - Londyn 4 grudnia 1991r. (Dz. U. nr 96 poz.1112 z dnia 3 grudnia 1999 r.);
- Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza, jako środowisko życiowe ptactwa wodnego – Ramsar 1971;
- lokalizacji obiektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko, obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych, optymalizacji potrzeb transportowych, wykorzystywania odnawialnych źródeł energii i zachowania proporcji pomiędzy terenami zainwestowanymi i biologicznie czynnymi zgodnie z:
- Ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r.;
- Ustawą z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie;
- Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,

- Dyrektywą 85/337/EWG w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko;
- Konwencją z Espoo z 1991 r. o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście, transgranicznym.

7. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Gmina Parczew znajduje się około 45 km od wschodniej granicy kraju. Realizacja zapisów Planu nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko z uwagi na:

- skala przedsięwzięć będzie miała zasięg lokalny, tereny, na których przewidziane są nowe funkcje już obecnie są częściowo zabudowane;
- niewielki zasięg oddziaływania przedsięwzięć - zarówno na etapie realizacji, jak i późniejszej eksploatacji;

W związku z powyższym nie prognozuje się dalekosiężnych (sięgających poza granice kraju) transgranicznych oddziaływań na środowisko.

8. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA

Przeznaczenie terenów pod planowane funkcje będzie oddziaływać na poszczególne elementy środowiska, w tym może powodować uciążliwości rozumiane jako przekroczenie standardów jakości środowiska, w tym ponadnormatywne zjawiska fizyczne i chemiczne lub stany utrudniające życie albo dokuczliwe dla otaczającego terenu, a zwłaszcza hałas, wibracje, zakłócenia elektryczne i promieniowanie, zanieczyszczenie wody, gleby i powietrza (w tym uciążliwe zapachy) ograniczone w oparciu o przepisy odrębne. Są to zatem wszelkie zjawiska wpływające ujemnie (negatywnie) na stan otaczającego środowiska, które utrudniają lub pogarszają komfort życia ludzi. Ten dyskomfort, niedogodności czy dysfunkcje środowiska są najczęściej wynikiem przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów, charakteryzujących stan środowiska.

Rodzaje przeznaczenia terenów objętych Planem to:

- 1) MN - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- 2) MN-U - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług;
- 3) U – tereny usług;
- 4) U-P – tereny usług lub produkcji;
- 5) P- teren produkcji;
- 6) PEF- tereny elektrowni słonecznych;
- 7) G - teren górnictwa i wydobywania;
- 8) KDL – tereny drogi lokalnej;
- 9) KDD – tereny drogi dojazdowej;
- 10) KR – teren komunikacji drogowej wewnętrznej;
- 11) RN- tereny rolnictwa z zakazem zabudowy;
- 12) RNR- tereny gruntów ornych i upraw;
- 13) RZM- teren zabudowy zagrodowej;
- 14) WS – teren wód powierzchniowych śródlądowych.

8.1. Oddziaływanie na ludzi

Plan wprowadza tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług (MN-U), tereny usług (U), tereny usług lub produkcji (U-P), teren produkcji (P), tereny elektrowni słonecznych (PEF), teren górnictwa i wydobywania (G), tereny drogi lokalnej (KDL), tereny drogi dojazdowej (KDD), teren komunikacji drogowej wewnętrznej (KR), tereny rolnictwa z zakazem zabudowy (RN), teren gruntów ornych i upraw (RNR), teren zabudowy zagrodowej (RZM), teren wód powierzchniowych śródlądowych (WS).

Realizacja zabudowy możliwa jest w terenach: MN, MN-U, U, U-P, P, RZM natomiast w terenach PEF możliwa jest niewielka zabudowa kubaturowa i zagospodarowanie panelami fotowoltaicznymi, w terenie G możliwa jest realizacja tymczasowego obiektu budowlanego. W pozostałych nie przewidziana jest zabudowa kubaturowa. Wpłynie to częściowo na podtrzymaniu dotychczasowych przekształceń środowiska przyrodniczego. Nastąpi niewielkie zajmowanie terenów otwartych pod funkcje budowlane, wiążące się z lokalnym ubytkiem powierzchni

biologicznie czynnej i przekształceniami powierzchni ziemi, a nawet chwilowymi zanieczyszczeniami wód i powietrza. Tereny te zlokalizowane są w obszarach z korzystnym układem komunikacyjnym i infrastrukturalnym dla funkcjonowania planowanych zamierzeń inwestycyjnych. Zabudowa będzie miała punktowy wpływ na otaczającą ją przestrzeń.

W przypadku budowy nowych obiektów kubaturowych, uciążliwości powstaną głównie na etapie realizacji inwestycji. Z fazą realizacji (zabudowa i zagospodarowanie nowych terenów czy stworzenie niezbędnej do ich funkcjonowania infrastruktury) powstaną uciążliwości hałasowe oraz może wystąpić emisja wtórna pyłu ziemnego przy robotach ziemnych oraz emisja związana ze stosowaniem materiałów budowlanych tj. piasku, cementu, wapna. Ruch pojazdów mechanicznych realizujących dostawę materiałów budowlanych oraz później wyposażenia oraz maszyn i narzędzi budowlanych, spowoduje emisję spalin (dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, tlenek węgla, węglowodory, sadza) oraz hałas. Hałas powodowany pracą sprzętu budowlanego jest hałasem o natężeniu zmiennym w czasie w sposób nieregularny, zależny od chwilowych uwarunkowań, głównie od charakteru wykonywanych w danym momencie robót budowlanych. Oddziaływania związane z etapem budowy będą miały charakter bezpośredni, ale jedynie chwilowy lub krótkoterminowy i lokalny. Poza tym większość prac będzie wykonywana w dzień, gdy uciążliwości dla ludzi są najmniejsze.

Plan w terenach PEF – tereny elektrowni słonecznych dopuszcza rozwój energetyki odnawialnej z wykorzystaniem instalacji fotowoltaicznych. Oddziaływania związane z etapem budowy elektrowni słonecznych będą miały charakter bezpośredni, ale jedynie chwilowy lub krótkoterminowy i lokalny. Uciążliwości związane z transportem samochodowym, takie jak: zanieczyszczenie powietrza spalinami i zwiększenie zapylenia, hałas oraz zagrożenia wypadkowe będą ograniczone przestrzennie (okolice dróg, place budowy) i czasowo (okres budowy). Oddziaływania na etapie budowy będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, chwilowy.

Energia elektryczna pozyskiwana z energii słońca powszechnie uznawana jest za energię ekologicznie czystą, gdyż jej wytwarzanie nie pociąga za sobą konieczności spalania paliw kopalnych. Elektrownia słoneczna będzie produkować energię z odnawialnego źródła energii i w efekcie ograniczy wielkość produkcji energii z elektrowni konwencjonalnych przynosząc efekt ekologiczny w postaci uniknięcia emisji do atmosfery zanieczyszczeń.

Ogniwa fotowoltaiczne pozostają neutralne dla ludzi – nie emitują szkodliwego promieniowania, zanieczyszczeń powietrza, ani hałasu. Działają cicho, bez wydzielania odpadów, a z punktu widzenia ochrony środowiska są rozwiązaniem prawie idealnym. Poza lokalnym oddziaływaniem krajobrazowym nie będą miały wpływu na warunki życia ludzi. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, neutralny.

W terenie zabudowy zagrodowej Plan przewiduje, że obsada zwierząt w zakresie chowu i hodowli w granicach terenu oznaczonego symbolem RZM w budynkach inwentarskich nie może przekraczać 40 DJP dla danego gospodarstwa rolnego. Są to wielkości, które nie są ujęte w rozporządzeniu w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko jako mogące powodować oddziaływanie, zatem oddziaływania nie będą miały charakteru znaczącego. Aby zabezpieczyć ludzi mieszkających w pobliżu przewiduje, że działalność gospodarstwa hodowlanego powinna być prowadzona z zapewnieniem ograniczenia negatywnych oddziaływań na jakość powietrza, w szczególności związanych z uciążliwościami odorowymi dla ludzi. Nakazuje gromadzenia gnojówki i gnojowicy w zbiornikach szczelnych, zakazuje niekontrolowanego odprowadzania ciekłych odchodów zwierzęcych do gruntu oraz odprowadzania płynnych odchodów zwierzęcych oraz odsiaków z obornika do zbiorników bezodpływowych, w których gromadzone są ścieki bytowe. W zabudowie zagrodowej, w której jest chów lub hodowla zwierząt istnieje obowiązek zastosowania rozwiązań wynikających z przepisów odrębnych. W związku z tym tereny te nie będą w znaczący sposób oddziaływały na ludzi.

W Planie w obrębie terenów 5.2RNR, 5.6RNR w celu zapewnienia eksploatacji linii kolejowej, działania urządzeń związanych z prowadzeniem ruchu kolejowego a także bezpieczeństwa ruchu kolejowego wyznaczono strefę ograniczeń w zagospodarowaniu terenów przyległych do obszaru kolejowego w odległości 20,0 metrów od granicy obszaru kolejowego. Plan ustala tam nakazy i zakazy, które mają na celu ochronę ludzi i środowiska.

Na poziomie Planu brak jest podstaw merytorycznych do prognozowania potencjalnych

negatywnych znaczących oddziaływań. Dla poszczególnych terenów obowiązuje zagospodarowanie w sposób niepowodujący przekroczeń norm hałasu w terenach sąsiednich. Plan przewiduje, że budynki z pomieszczeniami na pobyt ludzi powinny być wznoszone poza zasięgiem uciążliwości określonych w przepisach odrębnych lub w ich zasięgu pod warunkiem zastosowania środków technicznych zmniejszających uciążliwości do poziomu określonego w przepisach odrębnych. Istniejące i projektowane zagospodarowanie terenu w zakresie emisji wibracji, zanieczyszczenia powietrza, substancji zapachowych, niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego nie może powodować przekroczeń obowiązujących standardów środowiskowych określonych w przepisach odrębnych oraz wywoływać konieczność ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania. Obowiązuje uwzględnienie w zagospodarowaniu terenu wymogów ochrony środowiska dotyczących ochrony wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniem przez odpady i ścieki technologiczne oraz zabezpieczenie przed przenikaniem zanieczyszczeń do gruntu. Poza tym Plan zakazuje budowy zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenie wystąpieniem poważnych awarii, w rozumieniu definicji tych zakładów według przepisów o ochronie środowiska, spalarni zwłok i spalarni odpadów medycznych i komunalnych i niebezpiecznych.

Opiniowane przedsięwzięcia nie będą posiadały ujemnego wpływu na zdrowie okolicznych mieszkańców ze względu na emitowany hałas i emisję zanieczyszczeń powietrza, pod warunkiem zrealizowania wniosków zawartych w Planie. W związku z powyższym, należy przewidzieć brak oddziaływania eksploatowanych inwestycji na zdrowie mieszkańców. Oddziaływanie na ludzi będzie miało charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, neutralny.

Plan wprowadza zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu, które powinny zapobiec niepożądanemu wpływowi na środowisko i wprowadzone zmiany nie powinny oddziaływać w sposób znacząco negatywny. Wszystkie te zapisy powinny być wystarczającym rozwiązaniem chroniącym ludzi i środowisko.

Zagospodarowanie terenu nie powinno, zatem wprowadzić dodatkowych zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi (na terenie objętym projektem oraz na terenach pozostających w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji jego ustaleń), pod warunkiem wyegzekwowania wszystkich ustaleń zawartych w projektowanym dokumencie. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, neutralny, nie będą miały jednak charakteru znaczącego. Warunki i jakość życia mieszkańców w sąsiedztwie planowanych terenów nie ulegnie pogorszeniu. Można je zaliczyć do oddziaływań umiarkowanych i słabych, czyli na poziomie akceptowalnym.

8.2. Oddziaływanie na rośliny, zwierzęta i różnorodność biologiczną

Realizacja postanowień Planu nie wpłynie znacząco na charakter i skalę problemów związanych z ochroną przyrody, występujących na terenie gminy i będzie miało bardzo niewielki zakres na szatę roślinną, świat zwierzęcy i różnorodność biologiczną.

W terenach RN, RNR, WS Plan utrzymuje dotychczasowe zagospodarowanie i wprowadza zakaz lokalizowania zabudowy. Oddziaływania pozostaną na podobnym poziomie.

Realizacja zabudowy możliwa jest jedynie w terenach MN, MN-U, U, U-P, P, RZM natomiast w terenach PEF możliwa jest niewielka zabudowa kubaturowa i zagospodarowanie panelami fotowoltaicznymi, w terenie G możliwa jest realizacja tymczasowego obiektu budowlanego.

Obszary przeznaczone pod zabudowę znajdują się poza miejscami żerowiskowymi i miejscami bytowania zwierząt. Tereny objęte Planem nie są wykorzystywane przez ptaki oraz inne gatunki chronione jako miejsca regularnego przebywania i rozrodu. Są to tereny znajdujące się w pobliżu istniejącej zabudowy, obecnie przeznaczone pod uprawy polowe lub niezarośnięte nieużytki. Nie są zagrożone miejsca siedliskowe chronionej fauny i flory.

Oddziaływanie związane z realizacją Planu będzie miało bardzo niewielki zakres na szatę roślinną, świat zwierzęcy i różnorodność biologiczną. Będą miały punktowy wpływ na otaczającą ją przestrzeń. Możliwość wprowadzenia zabudowy przyczyni się do dalszego zmniejszenia powierzchni terenów nieurbanizowanych, czyli biologicznie czynnych. Mimo utraty istniejących siedlisk nie prognozuje się istotnych negatywnych strat dla bioróżnorodności, gdyż przedmiotowe zmiany dotyczą niewielkich fragmentów przestrzeni. Są to stosunkowo niewielkie zmiany, które w skali gminy nie zmieniają stopnia rozdrobnienia powierzchni biologicznie czynnej, nie zaburzają dotychczasowego funkcjonowania środowiska

oraz nie przekształcać siedlisk na dużą skalę. Z tworzeniem nowej zabudowy związane jest to, że w wyniku prac budowlanych zostanie zniszczona częściowo szata roślinna (która następnie może zostać odbudowana po zakończeniu procesu budowlanego). Ponadto prace budowlane będą powodowały wypłaszanie drobnych zwierząt (oddziaływanie negatywne, krótkoterminowe, chwilowe, bezpośrednie). Biorąc pod uwagę niewielką powierzchnię zabudowy oddziaływanie na rośliny, zwierzęta i różnorodność biologiczną będzie miało niewielki zasięg i siłę. Poza tym wszelkie działania inwestycyjne winny spełniać wymagania ochrony środowiska i krajobrazu. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, neutralny.

Funkcjonowanie elektrowni słonecznych najprawdopodobniej doprowadzi do zmiany szaty roślinnej – należy przypuszczać, że tereny orne zostaną zastąpione użytkami zielonymi (łąki, pastwiska). Taka zmiana przeznaczenia wpłynie pozytywnie na bioróżnorodność, gdyż tereny w sąsiedztwie i pod panelami pozostawia się do naturalnej sukcesji lub obsiewa rodzimymi gatunkami roślin trawiastych i łąkowych. Teren farm fotowoltaicznych będzie stanowił potencjalne miejsce rozwoju roślinności łąkowej, która będzie podlegała koszeniu. Stworzy to dogodne warunki egzystencji dla wielu organizmów żywych w tym gatunków roślin i zwierząt. Biorąc pod uwagę powierzchnię planowaną pod ogniwa w stosunku do istniejących w okolicy terenów otwartych oraz ze względu, że położone są one w obszarach występowania zbiorowisk segetalnych, nie będą naruszać cennych walorów florystycznych i faunistycznych. Można ocenić, że budowa ogniw nie powinna doprowadzić do istotnej utraty bioróżnorodności.

Wpływ na faunę będzie uzależniony od gęstości ustawienia poszczególnych paneli. W przypadku fauny należy spodziewać się, że ograniczona zostanie przestrzeń dla niektórych gatunków – ogniwa zajmują stosunkowo dużą powierzchnię. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, neutralny.

Ustalenia projektu Planu w pełni sankcjonują aspekty środowiska przyrodniczego jako priorytetowych elementów kształtowania przestrzeni.

8.3. Oddziaływanie na wody

W terenach RN, RNR, WS Plan utrzymuje dotychczasowe zagospodarowanie, zatem oddziaływanie na wody nie ulegnie zmianie.

W terenach MN, MN-U, U, U-P, P, RZM natomiast w terenach PEF możliwa jest niewielka zabudowa kubaturowa i zagospodarowanie panelami fotowoltaicznymi, w terenie G możliwa jest realizacja tymczasowego obiektu budowlanego. Spowoduje to niewielkie zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnych, co będzie powodowało odwadnianie terenu i okresowe przesuszanie. Infiltracja wód opadowych na fragmentach uszczelnionych nie będzie miała znaczenia dla użytkowania lokalnych zasobów wód podziemnych. Prace budowlane prowadzone podczas realizacji nowych inwestycji mogą w niewielki sposób wpłynąć na obniżenie poziomu zwierciadła wody gruntowej, ale nie będzie to oddziaływanie znaczące i może wystąpić wyłącznie lokalnie. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, umiarkowanie negatywny, ale o skali lokalnej.

Pozytywnym oddziaływaniem bezpośrednim, długoterminowym i stałym będzie zaopatrzenie w wodę z systemu wodociągowego, co ograniczy realizację indywidualnych, niekontrolowanych ujęć wód. Obowiązek podłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej a do czasu jej wybudowania odprowadzanie ścieków do zbiorników bezodpływowych, pozwoli zmniejszyć ilość ścieków odprowadzanych do wód powierzchniowych oraz gruntu co również jest zjawiskiem korzystnym z punktu widzenia ochrony wód. Powinno to w wystarczający sposób ochronić przed negatywnymi skutkami ustaleń planistycznych na hydrosferę i zapobiec przekroczeniom dopuszczalnych norm. Nie przewiduje się ponadnormatywnych poborów wód podziemnych.

Należy brać pod uwagę fakt, iż żadna inwestycja nie może być oddana do użytkowania, jeśli nie spełnia standardów jakości środowiska. Tereny te należy zagospodarowywać z poszanowaniem podstawowych zasad ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju, a w szczególności ochrony krajobrazu oraz ochrony środowiska. Poza tym plan zakazuje wprowadzania nieoczyszczonych ścieków i odpadów technologicznych do wód powierzchniowych, podziemnych, gleby i do ziemi. Obowiązuje zabezpieczenie przed przenikaniem zanieczyszczeń do gruntu. Plan przewiduje przed odprowadzeniem wód opadowych z utwardzonych powierzchni parkingów, placów manewrowych

i innych powierzchni potencjalnie zanieczyszczonych zgodnie z przepisami odrębnymi. Plan zakazuje również budowy zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenie wystąpieniem poważnych awarii, w rozumieniu definicji tych zakładów według przepisów o ochronie środowiska, spalarni zwłok i spalarni odpadów medycznych i komunalnych i niebezpiecznych oraz inwestycji zawsze znacząco oddziałujących na środowisko. Są to zapisy korzystne dla ochrony wód, powodujące, że oddziaływania będą miały charakter co prawda bezpośredni, długoterminowy, stały, ale nie będą miały charakteru znaczącego i nie będą naruszać określonych standardów jakościowych wód.

Teren znajdujący się w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia raz na 10 lat (10%) oraz raz na 100 lat (1%) to tereny rolne (została utrzymana dotychczasowa funkcja), zatem oddziaływanie pozostanie na dotychczasowym poziomie.

W trakcie swojej prawidłowej pracy ogniwa fotowoltaiczne nie będą oddziaływały na wody powierzchniowe i podziemne. Może jedynie nastąpić niewielki wzrost parowania, który nie będzie odczuwalny w ogólnym bilansie. Wody opadowe w zdecydowanej większości spłyną po nachylonych powierzchniach paneli i będą (jak dotychczas) infiltrować w podłoże. W przypadku wprowadzenia elektrowni słonecznych, w trakcie ich prawidłowej pracy nie będzie oddziaływać na wody powierzchniowe i podziemne. Nie będą wytwarzane ścieki, zatem nie będzie istniało zagrożenie zanieczyszczenia wód. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, neutralny.

W obrębie obszaru objętego planem nie ma ustanowionych stref ochronnych ujęć wody ani obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych.

Wśród oddziaływań należy wspomnieć o możliwości wystąpienia incydentalnie zanieczyszczenia np. podczas prac budowlanych (mogą nastąpić wycieki substancji ropopochodnych) - zanieczyszczenia prawdopodobnie przejawiają się również chwilowo w stanie wód podziemnych (gruntowych), co jest oddziaływaniem skumulowanym. Należy je jak najszybciej usuwać. Zapobieganie tego typu sytuacjom jest kwestią dobrej organizacji, właściwie prowadzonych prac oraz dobrego stanu technicznego maszyn i urządzeń i nie powinno stanowić zagrożenia dla wód podziemnych na dużą skalę.

Część terenów (5.1MN (część), 5.1G, 17.1MN, 17.2MN, 17.1PEF, 17.2PEF, 17.1KDL, 17.1RN, 17.2RN, 17.1RNR, 17.1WS) znajduje się w obszarze GZWP nr 215 Subniecka Warszawska. Pozytywnym oddziaływaniem będzie to, że Plan nie wprowadza inwestycji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, przez co nie powinny powstać oddziaływania wpływające istotnie negatywnie na wody. Wprowadza również zapisy chroniące wody. W związku z tym nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań na wody podziemne. Ustalenia projektu Planu nie stwarzają zagrożenia dla jakości i ilości wód kredowych GZWP oraz wód powierzchniowych a tym samym nie stwarzają zagrożenia dla osiągnięcia celów środowiskowych dla Jednolitej Części Wód Podziemnych Nr 75 oraz Jednolitej Części Wód Powierzchniowych: RW200011248299 – Piwonia od Dopływu ze Stawu Hetman do ujścia.

Ustalenia Planu są zgodne z celami środowiskowymi Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U 2023, poz. 300).

Nie przewiduje się:

- pogorszenia stanu ekologicznego lub potencjału ekologicznego albo zagrożenia nieosiągnięciem dobrego stanu bądź potencjału ekologicznego dla wód powierzchniowych,
- pogorszenia stanu ilościowego i chemicznego albo zagrożenia nieosiągnięciem dobrego stanu ilościowego i chemicznego dla wód podziemnych.

Zapisy Planu gwarantują ochronę wód przed wprowadzaniem do nich zanieczyszczeń co zapobiegnie pogorszeniu stanu wód. Plan zapewnia równowagę między poborem a zasilaniem wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Oddziaływania na wody charakteryzowane są jako zarówno bezpośrednie jak i pośrednie, o różnym rozmieszczeniu czasowym, ale zawsze lokalnej skali.

8.4. Oddziaływanie na powietrze i klimat

Analizowane obszary przeznaczone są pod tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług (MN-U), tereny usług (U), tereny usług lub produkcji (U-P), teren produkcji (P), tereny elektrowni słonecznych (PEF),

teren górnictwa i wydobywania (G), tereny drogi lokalnej (KDL), tereny drogi dojazdowej (KDD), teren komunikacji drogowej wewnętrznej (KR), tereny rolnictwa z zakazem zabudowy (RN), teren gruntów ornych i upraw (RNR), teren zabudowy zagrodowej (RZM), teren wód powierzchniowych śródlądowych (WS).

Realizacja zabudowy możliwa jest w terenach: MN, MN-U, U, U-P, P, RZM natomiast w terenach PEF możliwa jest niewielka zabudowa kubaturowa i zagospodarowanie panelami fotowoltaicznymi, w terenie G możliwa jest realizacja tymczasowego obiektu budowlanego. W przypadku wprowadzenia zabudowy przewidywane jest minimalne zwiększenie rozmiarów emisji zanieczyszczeń atmosfery (gazów cieplarnianych, spalin, pyłów) wiążące się z funkcjonowaniem nowych obiektów budowlanych oraz natężeniem ruchu samochodowego. Powstanie pewna ilość (uzależniona od ilości i rodzaju powstających obiektów budowlanych) nowych źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza, a zatem stan jego czystości może w bardzo niewielkim, praktycznie niezauważalnym stopniu pogorszyć się w stosunku do stanu istniejącego. Zapisy zawarte w Planie zapobiegają negatywnemu oddziaływaniu tej zabudowy na tereny sąsiednie. Biorąc pod uwagę niewielki stopień rozszerzenia terenów zabudowanych ponad już istniejące zagospodarowanie nie przewiduje się znacznego zwiększenia oddziaływań niż te, które występują obecnie. Wpłynie to częściowo na podtrzymaniu dotychczasowych przekształceń środowiska przyrodniczego. Następować będzie dalsze zajmowanie terenów otwartych pod funkcje budowlane, wiążące się z możliwością lokalnego zanieczyszczenia powietrza. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały.

W fazie budowy obiektów kubaturowych i zagospodarowania terenu wystąpi emisja wtórna pyłu ziemnego przy robotach ziemnych oraz emisja związana ze stosowaniem materiałów budowlanych tj. piasku, cementu, wapna. Ruch pojazdów mechanicznych realizujących dostawy materiałów budowlanych oraz później wyposażenia oraz maszyn i narzędzi budowlanych, spowoduje emisję spalin (dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, tlenek węgla, węglowodory, sadza) oraz hałas. Hałas powodowany pracą sprzętu budowlanego jest hałasem o natężeniu zmiennym w czasie w sposób nieregularny. Zależy od chwilowych uwarunkowań, głównie od charakteru wykonywanych w danym momencie robót budowlanych. Większość prac na etapie realizacji jak i eksploatacji obiektów będzie wykonywana w dzień, gdy uciążliwości dla ludzi są najmniejsze. Uciążliwości związane z transportem samochodowym, takie jak: zanieczyszczenie powietrza spalinami i zwiększenie zapylenia, hałas oraz zagrożenia wypadkowe będą ograniczone przestrzennie (okolice dróg, place budowy) i czasowo (okres budowy). Tak, więc nie przewiduje się przekroczeń dopuszczalnych norm stężeń zanieczyszczeń pyłowo-gazowych w rejonie najbliższej zabudowy mieszkalnej. Zanieczyszczenie powietrza będzie miało charakter lokalny i krótkotrwały, niekumulujący się w środowisku i ustąpi wraz z zakończeniem prac budowlanych.

Rozwój terenów energetyki odnawialnej z wykorzystaniem elektrowni słonecznych będzie miał korzystny wpływ na powietrze i klimat i wpisuje się w cele ochrony środowiska zawarte w „Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”. Najważniejsze znaczenie z perspektywy komponentów środowiska atmosferycznego ma realizacja pod kątem przeciwdziałania zmianie klimatu, która stanowi kluczowy element realizacji założeń europejskiego i krajowego planu na rzecz energii i klimatu. Ma na celu przede wszystkim ograniczenie emisji gazów cieplarnianych związanych ze spalaniem paliw kopalnych. Energia elektryczna pozyskiwana z energii słońca powszechnie uznawana jest za energię ekologicznie czystą, gdyż jej wytwarzanie nie pociąga za sobą konieczności spalania paliw kopalnych. Fotowoltaika będzie produkować energię z odnawialnego źródła energii i w efekcie ograniczy wielkość produkcji energii z elektrowni konwencjonalnych przynosząc efekt ekologiczny w postaci uniknięcia emisji do atmosfery zanieczyszczeń.

Plan przewiduje lokalizację elektrowni słonecznych. Fotowoltaika to czyste i praktycznie nie stwarzające problemów źródło energii. Eksploatacja ogniw fotowoltaicznych nie będzie wiązać się z emisją gazów, pyłów ani odorów do powietrza atmosferycznego. Nie hałasuje, nie występuje zagrożenie emisji wibracji, nie ma problemów ze spalinami, paliwem, hałasem oraz masztami itd. Prosty montaż i bezproblemowa praca.

Plan wprowadza dla poszczególnych terenów obowiązek zagospodarowania w sposób nie powodujący przekroczeń norm hałasu w terenach sąsiednich. Plan przewiduje, że budynki z pomieszczeniami na pobyt ludzi powinny być wznoszone poza zasięgiem uciążliwości określonych w przepisach odrębnych lub w ich zasięgu pod warunkiem zastosowania środków

technicznych zmniejszających uciążliwości do poziomu określonego w przepisach odrębnych. Istniejące i projektowane zagospodarowanie terenu w zakresie emisji wibracji, zanieczyszczenia powietrza, substancji zapachowych, niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego nie może powodować przekroczeń obowiązujących standardów środowiskowych określonych w przepisach odrębnych oraz wywoływać konieczność ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania. Obowiązuje uwzględnienie w zagospodarowaniu terenu wymogów ochrony środowiska dotyczących ochrony wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniem przez odpady i ścieki technologiczne oraz zabezpieczenie przed przenikaniem zanieczyszczeń do gruntu. Plan zakazuje również budowy zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenie wystąpieniem poważnych awarii, w rozumieniu definicji tych zakładów według przepisów o ochronie środowiska, spalarni zwłok i spalarni odpadów medycznych i komunalnych i niebezpiecznych.

W terenach zabudowy zagrodowej Plan przewiduje, że obsada zwierząt w zakresie chowu i hodowli w granicach terenów oznaczonych symbolem RZM w budynkach inwentarskich nie może przekraczać 40 DJP dla danego gospodarstwa rolnego. Są to wielkości, które nie są ujęte w rozporządzeniu w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko jako mogące powodować oddziaływania, zatem oddziaływania nie będą miały charakteru znaczącego. Aby zabezpieczyć ludzi mieszkających w pobliżu przewiduje, że działalność gospodarstwa hodowlanego powinna być prowadzona z zapewnieniem ograniczenia negatywnych oddziaływań na jakość powietrza, w szczególności związanych z uciążliwościami odorowymi dla ludzi. Nakazuje gromadzenia gnojówki i gnojowicy w zbiornikach szczelnych, zakazuje niekontrolowanego odprowadzania ciekłych odchodów zwierzęcych do gruntu oraz odprowadzania płynnych odchodów zwierzęcych oraz ośliaków z obornika do zbiorników bezodpływowych, w których gromadzone są ścieki bytowe. W zabudowie zagrodowej, w której jest chów lub hodowla zwierząt istnieje obowiązek zastosowania rozwiązań wynikających z przepisów odrębnych. W związku z tym tereny te nie będą w znaczący sposób oddziaływały na ludzi.

Zaliczane do skumulowanych zmiany w klimacie lokalnym będą minimalne i nieodczuwalne dla człowieka oraz świata biotycznego i ograniczą się do nieznacznych zmian warunków termiczno - wilgotnościowych i anemologicznych spowodowanych zwiększeniem powierzchni sztucznych i wprowadzeniem obiektów kubaturowych. Nieznaczny wzrost poziomu hałasu można będzie prawdopodobnie zaobserwować w fazie realizacji jak i eksploatacji w obrębie ciągów komunikacji i terenów usług, których działalność wymaga częstych dostaw.

Oddziaływania na środowisko związane z emisją zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza, emisją hałasu będą co prawda negatywne, ale nie będą miały charakteru znaczącego – nie będą naruszać określonych standardów jakościowych powietrza. Można je zaliczyć do oddziaływań umiarkowanych i słabych, czyli na poziomie akceptowalnym.

Realizacja planowanych inwestycji nie będzie miała wpływu na zmiany klimatyczne. Ustalenia projektu Planu uwzględniają cele i kierunki adaptacji do zmian klimatu.

8.5. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi, gleby, kopaliny i zasoby naturalne

W terenach RNR, RN, WS Plan utrzymuje dotychczasowe zagospodarowanie, zatem oddziaływanie na wody nie ulegnie zmianie.

Najistotniejszym, negatywnym oddziaływaniem na gleby będzie ich bezpośrednie i stałe zajmowanie pod trwałe zainwestowanie budynkami i terenami utwardzonymi. Będzie to możliwe jedynie w terenach MN, MN-U, U, U-P, P, RZM natomiast w terenach PEF możliwa jest niewielka zabudowa kubaturowa i zagospodarowanie panelami fotowoltaicznymi, w terenie G możliwa jest realizacja tymczasowego obiektu budowlanego. Najwyższą formę degradacji powierzchni ziemi stanowi zabudowa techniczna, która nie tylko redukuje powierzchnię glebową, ale również ogranicza wymianę gazową i wodną między atmosferą a pedosferą. W związku z realizacją nowego zainwestowania, oddziaływania wystąpią głównie na etapie inwestycyjnym. Dotyczyć będą: zmiany lokalnego ukształtowania terenu oraz przypowierzchniowych warstw geologicznych w wyniku prac realizacyjnych związanych z posadowieniem budynków, prowadzeniem ciągów komunikacyjnych oraz sieci uzbrojenia terenu, likwidacji i przekształcenia fizycznego pokrywy glebowej, zmianą aktualnego użytkowania gruntów i likwidacji istniejącej

roślinności, głównie agrocenoz. Aby ograniczyć negatywne skutki tych prac powinno się powierzchniową warstwę gleby, zdjętą podczas prac budowlanych, powtórnie wykorzystać np. do niwelacji terenów drogowych, zagospodarowania całości terenu po zakończeniu budowy, w uprawie roślinnej, bądź przy zakładaniu zieleni urządzonej. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, w niewielkim stopniu negatywny.

Lokalizacja elektrowni słonecznych nie spowoduje istotnych przekształceń litosfery. Ogniwa fotowoltaiczne są to urządzenia montowane na lekkich konstrukcjach stalowych. Składają się one na ogół z pionowych słupów stalowych, do których podłączone zostaną poprzeczne szyny, na których zamontowane zostaną panele fotowoltaiczne. Instalacje fotowoltaiczne wymagają ułożenia infrastruktury kablowej.

Budowa elektrowni słonecznej zajmuje znaczną powierzchnię terenu, jednak kontakt konstrukcji z ziemią jest niewielki w stosunku do zajętej przez elektrownię powierzchni. Nie zmienia to jednak faktu, że budowa elektrowni fotowoltaicznej wiąże się z utrudnieniami wykorzystania ziemi w dotychczasowy sposób, choć nie wymaga usuwania humusu. Zabiegi agrotechniczne (np. orka) mogą być ograniczone ze względu na odległości między poszczególnymi panelami. Najprawdopodobniej założone zostaną użytki zielone. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, neutralny.

Należy brać pod uwagę fakt, iż żadna inwestycja nie może być oddana do użytkowania, jeśli nie spełnia standardów jakości środowiska. Tereny te należy zagospodarowywać z poszanowaniem podstawowych zasad ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju, a w szczególności ochrony krajobrazu oraz ochrony środowiska. Poza tym plan nakazuje uwzględnienie w zagospodarowaniu terenu wymogów ochrony środowiska. Plan zakazuje również budowy zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenie wystąpieniem poważnych awarii, w rozumieniu definicji tych zakładów według przepisów o ochronie środowiska, spalarni zwłok i spalarni odpadów medycznych i komunalnych i niebezpiecznych. Oddziaływania te mają charakter bezpośredni, długoterminowy, stały.

Przedmiotowy Plan dotyczy niewielkich fragmentów przestrzeni. Są to stosunkowo niewielkie zmiany, które w skali gminy nie zmienią stopnia rozdrobnienia gruntów, nie zaburzają dotychczasowego funkcjonowania środowiska. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, lokalny.

Przeznaczenie terenów pod funkcje określone w projektowanym dokumencie nie powinno wiązać się z zanieczyszczeniem gleb lub ziemi, pod warunkiem prawidłowej gospodarki odpadami i ściekami. Ewentualne zagrożenia związane są ze zjawiskami i incydentami, których wystąpienia nie można przewidzieć – awarie i katastrofy skutkujące wyciekami substancji zanieczyszczających i ich przedostawaniem się do gleby. Zapobieganie takim sytuacjom polega na przestrzeganiu przepisów i stosowaniu sprawnych urządzeń i maszyn.

Zakładając zastosowanie wszystkich zasad ochrony środowiska wyznaczonych w Planie oraz obowiązujących przepisach nie przewiduje się znaczących przekroczeń standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi. Nie przewiduje się wielkoskalowych przemieszczeń gruntu i istotnej zmiany ukształtowania powierzchni ziemi. Nie przewiduje się tu wytwarzania odpadów niebezpiecznych, których magazynowanie byłoby szkodliwe dla podłoża gruntowego.

Zaplanowane funkcje nie mają wpływu na budowę geologiczną i zasoby naturalne. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, neutralny.

8.6. Oddziaływanie na krajobraz

W Planie uwzględniono tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług (MN-U), tereny usług (U), tereny usług lub produkcji (U-P), teren produkcji (P), tereny elektrowni słonecznych (PEF), teren górnictwa i wydobywania (G), tereny drogi lokalnej (KDL), tereny drogi dojazdowej (KDD), teren komunikacji drogowej wewnętrznej (KR), tereny rolnictwa z zakazem zabudowy (RN), teren gruntów ornych i upraw (RNR), teren zabudowy zagrodowej (RZM), teren wód powierzchniowych śródlądowych (WS).

W terenach MN, MN-U, U, U-P, P, RZM natomiast w terenach PEF możliwa jest niewielka

zabudowa kubaturowa i zagospodarowanie panelami fotowoltaicznymi, w terenie G możliwa jest realizacja tymczasowego obiektu budowlanego. Będzie to miało niewielką skalę i będzie nawiązywać do zagospodarowania już istniejącego. Wprowadzenie nowych elementów przestrzennych spowoduje niewielkie zmiany lokalnego krajobrazu. Wpłynie to częściowo na podtrzymaniu dotychczasowych przekształceń środowiska przyrodniczego. Następować będzie dalsze zajmowanie terenów otwartych pod funkcje budowlane, wiążące się z lokalnym przekształcaniem powierzchni ziemi, ale nie będzie powodować fragmentacji krajobrazu.

Zabudowa będzie miała punktowy wpływ na otaczającą ją przestrzeń. Nastąpi zwiększenie oddziaływania na krajobraz ze względu na zajęcie powierzchni na nowe obiekty i przekształcenie powierzchni ziemi w czasie robót inwestycyjnych. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały.

Elektrownie słoneczne będą oddziaływały na krajobraz w skali mikro, natomiast im dalej znajdą się od obserwatora to bardziej będą „zlewać się z tłem” lub zostaną przysłonięte przez przeszkody terenowe. Szczególne znaczenie ma to w pobliżu terenów zabudowanych i w pobliżu roślinności wysokiej. W przedmiotowym przypadku widoczność ta może być ograniczona poprzez zadrzewienia przydrożne i śródpolne oraz lasy, które zasłonią widok na farmy fotowoltaiczne. Dodając jeszcze zmienną w postaci rzeźby terenu możemy uzyskać tłumienie lub wzmocnienie widoczności farmy fotowoltaicznej. Widok na elektrownie z obiektów mieszkalnych będzie minimalizowany przez przydomowe nasadzenia drzew i krzewów, które zasłonią panele.

Z uwagi na znaczącą powierzchnię zajęta przez ekrany fotowoltaiczne, zmiana w krajobrazie może powodować odbiór negatywny, choć z uwagi na to, że budowla ta nie stanowi dominanty, będzie miała wymiar lokalny. Są to konstrukcje stosunkowo niskie (najczęściej nie przekraczające 3 – 5 m wysokości i kącie nachylenia 15° - 20°). Niemniej jednak ze względu na ich stosunkowo gęste ustawianie, przysłaniają widok obserwatorom znajdującym się na ziemi na tej samej wysokości, są jednak niewidoczne z większych odległości. Panele fotowoltaiczne są ciemne i montowane na szarym (ocynkowanym) stelażu. Na terenie farmy nie ma obiektów dominujących, przykuwających wzrok wysokością lub jaskrawym kolorem. Wszystko to powoduje, iż farma widziana z poziomu gruntu stanowi jedną ciemną linię i stapia się krajobrazem. Jest właściwie niewyróżniana z krajobrazu już w odległości ok. 200-300m. Farma fotowoltaiczna, nie jest elementem zakłócającym walory krajobrazu kulturowego w takim stopniu jak inne obiekty, których zadaniem jest wytwarzanie energii elektrycznej (np. farmy wiatrowe, elektrownie konwencjonalne), jednak jest elementem obcym w krajobrazie obszaru opracowania. Ze względu na tymczasowy charakter przedsięwzięcia wszystkie zastane elementy krajobrazu naturalnego, tj. zadrzewienia, zbiorniki wodne, itp. powinny zostać bezwzględnie pozostawione. Należy również pamiętać, iż chwili obecnej jest to obszar silnie przekształconego krajobrazu o charakterze rolniczym z uprawami nietrwałymi, które w okresie końcowego wzrostu również mogą znacznie ograniczać widoczność (np. łany kukurydzy) dla osób patrzących z bliskiej perspektywy. Nie jest to jednak ograniczenie o charakterze całorocznym, jak to będzie miało miejsce w przypadku farmy fotowoltaicznej, tym niemniej występuje okresowo na obszarze opracowania. Najcenniejsze wszakże elementy krajobrazu gminy Parczew nie zostaną w jakikolwiek sposób naruszone, nadal pozostając elementem dominującym w monotonnym krajobrazie terenu inwestycji; co więcej będą to struktury osłaniające i ukrywające obecność farmy w krajobrazie obszaru opracowania. Tego typu inwestycja może wpisać się w krajobraz rolniczy.

Plan wprowadza wskaźniki intensywności zabudowy, maksymalną powierzchnię zabudowy oraz narzuca gabaryty dla nowopowstających budynków dzięki czemu nie będą tworzyły się dominanty krajobrazowe. Plan nakazuje zagospodarowanie terenów w jak najwyższych standardach architektonicznych, w nawiązaniu do lokalnej tradycji budowlanej, z poszanowaniem podstawowych zasad ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju, a w szczególności ochrony krajobrazu oraz ochrony środowiska. Zmiany funkcji terenów określone w niniejszym Planie nie mogą powodować przekroczeń standardów jakości środowiska. We wszystkich obszarach należy kształtować tereny zieleni wpływającej pozytywnie na krajobraz oraz klimat w otoczeniu obiektów. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, neutralny.

Oddziaływanie na krajobraz będzie niewielkie i nie będzie powodowało dużego dysonansu krajobrazowego.

8.7. Oddziaływanie na zabytki

Na obszarach objętych planem miejscowym nie występują tereny i obiekty objęte ochroną konserwatorską na mocy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, tereny krajobrazów kulturowych wymagających ochrony przed przekształceniem, tereny i obiekty objęte ochroną, jako dobra kultury współczesnej, stanowiska archeologiczne, w związku z czym nie przewiduje się oddziaływań na zabytki.

Obowiązuje ochrona przypadkowych znalezisk archeologicznych, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami odrębnymi. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, neutralny.

8.8. Oddziaływanie na dobra materialne

Oceniając dobro materialne, jako wszystkie środki, które mogą być wykorzystane, bezpośrednio lub pośrednio, do zaspokojenia potrzeb ludzkich stwierdzić należy jednoznacznie, że zapisy Planu służą ogólnemu rozwojowi gminy, a więc wzbogaceniu dóbr materialnych.

Plan dopuszcza: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług (MN-U), tereny usług (U), tereny usług lub produkcji (U-P), teren produkcji (P), tereny elektrowni słonecznych (PEF), teren górnictwa i wydobywania (G), tereny drogi lokalnej (KDL), tereny drogi dojazdowej (KDD), teren komunikacji drogowej wewnętrznej (KR), tereny rolnictwa z zakazem zabudowy (RN), teren gruntów ornych i upraw (RNR), teren zabudowy zagrodowej (RZM), teren wód powierzchniowych śródlądowych (WS). Rozwój zagospodarowania spowoduje wzrost dochodów samorządu z tytułu podatków od nieruchomości, podatków od osób fizycznych i prawnych. Będą to więc w przewadze pozytywne oddziaływania bezpośrednie, długotrwałe i stałe.

8.9. Oddziaływanie na obszary chronione w tym Natura 2000

Obszary objęte planem znajdują się poza formami ochrony przyrody objętymi ochroną prawną na podstawie przepisów odrębnych.

Najbliższe obszary chronionych znajduje się teren 5.6RNR w Koczergach. Położony on jest 1,8km od obszaru Natura 2000 PLB060004 Dolina Tyśmienicy. Pozostałe tereny znajdują się w większych odległościach.

Tereny 17.1PEF, 17.1WS w granicach Przyrodniczego Systemu Miasta i Gminy. Teren WS pozostaje w dotychczasowym użytkowaniu, natomiast teren przeznaczony pod elektrownie słoneczne jest użytkowany jako uprawy polowe z sezonową roślinnością. Funkcjonowanie elektrowni słonecznych najprawdopodobniej doprowadzi do zmiany szaty roślinnej – należy przypuszczać, że tereny orne zostaną zastąpione użytkami zielonymi (łąki, pastwiska). Taka zmiana przeznaczenia wpłynie pozytywnie na bioróżnorodność, gdyż tereny w sąsiedztwie i pod panelami pozostawia się do naturalnej sukcesji lub obsiewa rodzimymi gatunkami roślin trawiastych i łąkowych. Teren farm fotowoltaicznych będzie stanowił potencjalne miejsce rozwoju roślinności łąkowej, która będzie podlegała koszeniu. Stworzy to dogodne warunki egzystencji dla wielu organizmów żywych w tym gatunków roślin i zwierząt. Biorąc pod uwagę powierzchnię planowaną pod ogniwa w stosunku do istniejących w okolicy terenów otwartych oraz ze względu, że położone są one w obszarach występowania zbiorowisk segetalnych, nie będą naruszać cennych walorów florystycznych i faunistycznych. Można ocenić, że budowa ogniwa nie powinna doprowadzić do istotnej utraty bioróżnorodności i nie będzie miała znaczącego wpływu na Przyrodniczy System Miasta i Gminy.

Realizacja projektu spowoduje powstanie nowych form kubaturowych, jednak nie przyniesie to dużych zmian dla krajobrazu tego terenu ze względu na nawiązanie do częściowego zagospodarowania na sąsiednich działkach. Nowoprojektowane obszary nie powodują tworzenia dominant, zatem nie będą powodowały obniżenia walorów krajobrazowych. Poza tym zlokalizowane są na wysoczyźnie, w obszarach sąsiadujących z istniejącą zabudową. Będą miały punktowy wpływ na otaczającą ją przestrzeń. Obejmują obszary położone poza siedliskami przyrodniczymi – miejscami żerowiskowymi i miejscami bytowania zwierząt. Tereny objęte zmianami nie są wykorzystywane przez ptaki oraz inne gatunki chronione jako miejsca regularnego przebywania i rozrodu, ze względu na położenie w obszarach upraw polowych sąsiadujących z istniejącą zabudową. Nie będą zatem naruszać cennych walorów

florystycznych i faunistycznych. Tereny te nie będą oddziaływać na środowisko na dużą skalę, zatem nie przewiduje się oddziaływań mogących zakłócić funkcjonowanie obiektów i obszarów objętych ochroną. Nie stwierdza się negatywnego w skutkach wpływu nowych ustaleń Planu na obszary chronione. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, neutralny.

Każde zajęcie terenu obiektami kubaturowymi pociąga za sobą pewne oddziaływania na przyrodę. Jednak skala wprowadzanych zmian sprawi, że będą co prawda negatywne, ale nie będą miały charakteru znaczącego i będą miały tylko niewielkie oddziaływanie lokalne, nie wpływające na funkcjonowanie obszarów ochrony przyrody znajdujących się w gminie, jak i poza nią.

W granicach wskazanych do opracowania planu nie występują obszary Natura 2000. Ze względu na zaproponowane w Planie formy oraz skalę zagospodarowania, nie prognozuje się negatywnego wpływu na sieć Natura 2000. Proponowane zapisy nie przewidują znaczącego rozwoju terenów zabudowanych, ani wprowadzenia obiektów tak znacząco oddziałujących na środowisko aby mogło to wpłynąć na cele ochronne obszarów Natura 2000. Zmiana przeznaczenia terenu nie wpłynie również na zachwianie spójności i integralności obszarów Natura 2000, gdyż nie będzie wpływała na łączność między wyznaczonymi obszarami Natura 2000. Inwestycje znajdujące się w analizowanym terenie mogą być realizowane i nie będą wywierały istotnego negatywnego wpływu na przedmioty ochrony, spójność i integralność obszarów Natura 2000. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, neutralny.

Wprowadzone w Planie obostrzenia powinny być wystarczające dla zabezpieczenia środowiska przed ewentualnymi skutkami funkcjonowania nowego zainwestowania.

Brak prawdopodobieństwa wpływu planowanych przedsięwzięć na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych określonych przepisami Dyrektywy Siedliskowej i Dyrektywy Ptasiej (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory i Dyrektywa 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 30 listopada 2009r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa) oraz zwierzęta chronione Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.

Plan wprowadza również ochronę planistyczną w terenach korytarza ekologicznego rangi krajowej: „Lasy Chotyłowskie i w granicach Przyrodniczego Systemu Miasta i Gminy co jest ustaleniem korzystnym. Nie dopuści do obniżenia walorów przyrodniczych i krajobrazowych w tych terenach.

W granicach: fragmentu korytarza ekologicznego „Lasy Chotyłowskie KpnC-3D znajdują się tereny oznaczone symbolami: 5.1MN, 5.1P, 5.1PEF, 5.2PEF, 5.3PEF, 5.4PEF (część), 5.1G, 5.1KR, 5.1RNR, 17.1MN, 17.2MN, 17.3MN, 17.2PEF, 17.1KDL, 17.1RN, 17.2RN, 17.1RNR (część). Ustalenia Planu nie wpłyną znacząco na utratę siedlisk korytarzy ekologicznych. Nowe tereny zabudowy zostały wprowadzone poza dolinami rzecznyymi oraz terenami leśnymi, zachowując w jak największym stopniu funkcje łącznikowe korytarzy ekologicznych. Nie następuje przerwanie ciągłości korytarzy ekologicznych. Drożne zostają zarówno korytarze ekologiczne, jak i elementy łącznikowe. Nowowprowadzane tereny stanowią uzupełnienie istniejących ciągów w terenach upraw polowych nie ingerując w tereny łąk, lasów, zadrzewień, miejsc siedliskowych fauny wodno-błotnej, zatem nie będą miały wpływu na zachowanie regionalnych i lokalnych ciągów migracyjnych. Postanowienia projektu Planu nie wpłyną znacząco negatywnie na korytarze ekologiczne oraz na powiązania przyrodnicze pomiędzy obszarami Natura 2000. Drożny pozostaje zarówno korytarz ekologiczny, jak i elementy łącznikowe.

Reasumując powyższe zrealizowanie ustaleń Planu nie będzie miało wpływu na obszary chronione, znajdujące się na terenie gminy, jak i poza granicami gminy w tym obszary Natura 2000. Niezagrożony będzie przedmiot ochrony, spójność i integralność obszarów Natura 2000 gdyż nowe tereny zainwestowane nie będą ograniczały drożności szlaków migracji ani wpływały w ten sposób pośrednio na łączność między wyznaczonymi obszarami Natura 2000. Nie przewiduje się zmiany użytkowania terenu i parametrów jakości środowiska. Ustalenia Planu w pełni sankcjonują aspekty środowiska przyrodniczego jako priorytetowych elementów kształtowania przestrzeni. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, neutralny.

Nie prognozuje się, aby planowane funkcje mogły oddziaływać na obszary chronione w tym obszary Natura 2000.

8.10. Oddziaływanie skumulowane

Oddziaływania skumulowane definiowane są jako zmiany w środowisku wywołane wpływem danego rodzaju działalności w połączeniu z innymi obecnymi lub realnymi przyszłymi działaniami.

W otoczeniu planowanych inwestycji źródłami hałasu będą głównie przejeżdżające drogami samochody oraz pracujące maszyny rolnicze. Nieznaczny wzrost poziomu hałasu można będzie prawdopodobnie zaobserwować w fazie realizacji jak i eksploatacji zabudowy. Jest to hałas o natężeniu zmiennym w czasie w sposób nieregularny. Zależny od chwilowych uwarunkowań, głównie od charakteru wykonywanych w danym momencie robót budowlanych. Większość prac na etapie realizacji jak i eksploatacji obiektów będzie wykonywana w dzień, gdy uciążliwości dla ludzi są najmniejsze. Hałas ten będzie odczuwalny lokalnie. Ze względu na założenia Planu o nieprzekraczaniu norm hałasu, prognozuje się, że nie wystąpi, na obszarze projektowanego miejscowego planu i w tego otoczeniu, znaczny wzrost poziomu hałasu i nie ma zagrożenia kumulowaniem się z innymi źródłami hałasu. Oddziaływania na środowisko związane z emisją hałasu będą co prawda negatywne, ale nie będą miały charakteru znaczącego – nie będą naruszać określonych standardów jakościowych powietrza. Można je zaliczyć do oddziaływań umiarkowanych i słabych, czyli na poziomie akceptowalnym.

Analizowane przedsięwzięcia będą miały znikomy wpływ na krajobraz, ponieważ Plan wprowadza wskaźniki i parametry zagospodarowania, które nie dopuszczają do powstania dominant.

9. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

W celu minimalizowania uciążliwości funkcji proponowanych w Planie należy stosować przy ich realizacji najnowsze dostępne technologie i wysokiej jakości urządzenia i materiały. Ogólnie wymagana jest zgodność z zasadami rozwoju zrównoważonego i przepisami odrębnymi, a zmiany funkcji terenu nie mogą powodować przekroczeń standardów jakości środowiska.

Ustalenia Planu zakładają ochronę lokalnych interesów publicznych poprzez unormowanie i podporządkowanie działań inwestycyjnych wymogom zachowania ładu przestrzennego z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań. Zaproponowane przeznaczenie oraz zasady zagospodarowania poszczególnych terenów umożliwiają kształtowanie ładu przestrzennego w sposób zapewniający ochronę środowiska, zdrowia ludzi oraz wartości kulturowych gminy.

Plan zakłada następujące zasady ochrony mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko:

W zakresie ochrony środowiska:

- 1) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem inwestycji celu publicznego obejmujących inwestycje łączności publicznej, infrastruktury technicznej i komunikacyjnej;
- 2) lokalizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zezwala się na zasadach określonych w przepisach odrębnych;
- 3) dopuszczalne poziomy hałasu dla terenów oznaczonych symbolami przeznaczenia:
 - a) MN, MN-U jak dla terenów przeznaczonych na cele mieszkaniowe,
 - b) RZM, RZ jak dla terenów przeznaczonych na cele zabudowy zagrodowej;
- 4) dla terenów nie wymienionych pkt 3 nie wymagających ochrony przed hałasem, nie ustala się dopuszczalnych poziomów hałasu;
- 5) dla poszczególnych terenów obowiązuje zagospodarowanie w sposób niepowodujący przekroczeń norm hałasu w terenach sąsiednich, zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- 6) budynki z pomieszczeniami na pobyt ludzi powinny być wznoszone poza zasięgiem uciążliwości określonych w przepisach odrębnych lub w ich zasięgu pod warunkiem zastosowania środków technicznych zmniejszających uciążliwości do poziomu określonego w przepisach odrębnych;
- 7) istniejące i projektowane zagospodarowanie terenu w zakresie emisji wibracji, zanieczyszczenia powietrza, substancji zapachowych, niejonizującego promieniowania

elektromagnetycznego, nie może powodować przekroczeń obowiązujących standardów środowiskowych określonych w przepisach odrębnych oraz wywoływać konieczności ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania;

- 8) zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków i odpadów technologicznych do wód powierzchniowych, podziemnych, gleby i do ziemi; obowiązuje zabezpieczenie przed przenikaniem zanieczyszczeń do gruntu;
- 9) przed odprowadzeniem wód opadowych z terenów parkingów, dróg utwardzonych, placów manewrowych przed odprowadzeniem do odbiornika (tj. cieków naturalnych, kanałów, rowów melioracyjnych, gruntu, zbiornika) należy stosować odpowiednie środki i urządzenia (separatory) wstępnego oczyszczania, umożliwiające ich podczyszczenie w stopniu zapewniającym spełnienie wymagań określonych w przepisach odrębnych;
- 10) zakaz zmiany stosunków wodnych, a zwłaszcza kierunku odpływu wód, ze szkodą dla gruntów sąsiednich;
- 11) dopuszcza się adaptację stawów, zbiorników i oczek wodnych niewskazanych rysunkiem planu.
- 12) obsada zwierząt w zakresie chowu i hodowli w granicach terenów oznaczonych symbolem RZM w budynkach inwentarskich nie może przekraczać 40 DJP dla danego gospodarstwa rolnego, przy czym:
 - a) działalność gospodarstwa hodowlanego powinna być prowadzona z zapewnieniem: ograniczenia negatywnych oddziaływań na jakość powietrza, w szczególności związanych z uciążliwościami odorowymi dla ludzi,
 - b) prowadzenie gospodarki rolnej:
 - z nakazem gromadzenia gnojówki i gnojowicy w zbiornikach szczelnych, zakaz niekontrolowanego odprowadzania ciekłych odchodów zwierzęcych do gruntu,
 - w zabudowie zagrodowej, w której jest chów lub hodowla zwierząt, obowiązek zastosowania rozwiązań wynikających z przepisów odrębnych,
 - zakaz odprowadzania płynnych odchodów zwierzęcych oraz ośliaków z obornika do zbiorników bezodpływowych, w których gromadzone są ścieki bytowe.

W zakresie ochrony przyrody: obszary objęte planem znajdują się poza formami ochrony przyrody objętymi ochroną prawną na podstawie przepisów odrębnych.

Plan ustala ochronę planistyczną w granicach: fragmentu korytarza ekologicznego „Lasy Chotyłowskie KPnC-3D (w terenach oznaczonych symbolami: 5.1MN, 5.1P, 5.1PEF, 5.2PEF, 5.3PEF, 5.4PEF (część), 5.1G, 5.1KR, 5.1RNR, 17.1MN, 17.2MN, 17.3MN, 17.2PEF, 17.1KDL, 17.1RN, 17.2RN, 17.1RNR (część), polegającą na:

- a) zachowaniu ciągłej struktury przestrzennej wiążącej ze sobą najbardziej wartościowe, różnorodne przestrzenie zieleni, fragmenty terenów otwartych (w tym wód powierzchniowych) i wybrane tereny zainwestowania wiejskiego o ograniczonej zabudowie;
- b) respektowaniu funkcji ekologicznych, poprzez nieingerowanie zabudową kubaturową w wartościową zieleni;
- c) zagospodarowaniu terenów w sposób nie utrudniający czynnej lub biernej migracji zwierząt i roślin.

Plan ustala ochronę planistyczną w granicach Przyrodniczego Systemu Miasta i Gminy w terenach oznaczonych symbolami: 17.1PEF, 17.1WS, polegającą na:

- 1) respektowaniu funkcji ekologicznych, poprzez nieingerowanie zabudową kubaturową w wartościową zieleni,
- 2) zmiany ukształtowania rzeźby terenu oraz tworzenia nasypów ziemnych sytuowanych poprzecznie do osi doliny.

Do czasu ustanowienia ochrony prawnej zgodnie z przepisami odrębnymi, Plan ustala ochronę planistyczną dla GZWP Nr 215 Subniecka warszawska, w zasięgu którego zlokalizowane są tereny oznaczonych symbolami: 5.1MN (część), 5.1G, 17.1MN, 17.2MN, 17.1PEF, 17.2PEF, 17.1KDL, 17.1 RN, 17.2RN, 17.1RNR, 17.1WS dla którego obowiązuje ochrona polegająca na zakazie lokalizacji inwestycji znacząco oddziałujących na wody podziemne i powierzchniowe ze względu na

wytwarzane ścieki i odpady oraz emitowane pyły i gazy, w rozumieniu przepisów odrębnych.

W zakresie kształtowania krajobrazu:

- 1) określanie zasad kształtowania zabudowy i wskaźników zagospodarowania terenów zgodnie z ustaleniami zawartymi w Planie, jako elementów przestrzennych wpływających na walory krajobrazowe i walory estetyczno-widokowe;
- 2) uwzględnienie kompozycji zieleni średniej lub wysokiej o charakterze krajobrazowym w zagospodarowaniu działek przeznaczonych pod zabudowę.

W zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

1. Na obszarach objętych planem miejscowym nie występują tereny i obiekty objęte ochroną konserwatorską na mocy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, tereny krajobrazów kulturowych wymagających ochrony przed przekształceniem, tereny i obiekty objęte ochroną, jako dobra kultury współczesnej, stanowiska archeologiczne.
2. Obowiązuje ochrona przypadkowych znalezisk archeologicznych, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami odrębnymi.

Poza tym plan wprowadza szereg innych rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko:

- 1) określa parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu w tym linie zabudowy, gabaryty obiektów i wskaźniki intensywności zabudowy, powierzchnię biologicznie czynną;
- 2) wyznacza granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie przepisów odrębnych;
- 3) określa szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu;
- 4) określa zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym:
 - a) ustala zaopatrzenie w wodę z istniejącej sieci wodociągowej, zasilanej ze zbiorowego systemu zaopatrzenia w wodę, przebiegającej poza obszarami opracowania planu, poprzez istniejące i projektowane przyłącza do celów socjalno-bytowych, technologicznych, gospodarczych i przeciwpożarowych,
 - b) ustala obowiązek docelowego wyposażenia wszystkich budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi w przyłączy wodociągowe umożliwiające pobór wody zgodny z funkcją i sposobem zagospodarowania; dla terenów nie wyposażonych w sieć wodociągową do czasu jej wybudowania dopuszcza się zaopatrzenie budynków w wodę z ujęć indywidualnych;
 - c) zapewnienia możliwość konserwacji, modernizacji i wdrażania najnowszych rozwiązań technicznych istniejących sieci i urządzeń oraz budowy nowych odcinków, rozbudowy i przebudowy sieci w oparciu o systemy istniejące oraz związanych z nimi podziemnych i nadziemnych urządzeń,
 - d) ustala minimalną średnicę przewodów sieci wodociągowej: Ø60 mm;
 - e) ustala odprowadzanie ścieków do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej przebiegającej poza obszarem planu, poprzez indywidualne przyłączenie lub rozbudowę sieci kanalizacyjnej o minimalnej średnicy Ø150mm,
 - f) możliwość odprowadzania ścieków do zbiorników bezodpływowych z obowiązkiem wywozu do oczyszczalni ścieków lub indywidualnych oczyszczalni ścieków dla terenów nie wyposażonych w sieć kanalizacji sanitarnej;
 - g) zapewnia możliwość konserwacji, remontów i wdrażania najnowszych rozwiązań technicznych istniejących sieci i urządzeń oraz ewentualnej rozbudowy sieci w oparciu o systemy istniejące;
 - h) ustala odprowadzanie wód opadowych na tereny nieutwardzone stanowiące naturalny odbiornik wód opadowych;
 - i) ustala, że wody opadowe z utwardzonych powierzchni parkingów, placów manewrowych i innych powierzchni potencjalnie zanieczyszczonych zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - j) ustala zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie inwestycji zgodnie z przepisami odrębnymi lub odprowadzenie do cieków wodnych i rowów melioracyjnych;

- k) ustala minimalną średnicę sieci kanalizacji deszczowej Ø150mm;
- l) ustala zakaz odprowadzania wód opadowych i roztopowych na tereny kolejowe i wykorzystanie do tego celu kolejowych urządzeń odwadniających.
- m) ustala gospodarkę odpadami poprzez zagospodarowanie odpadów zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminie oraz przepisami odrębnymi z uwzględnieniem selektywnej zbiórki odpadów;
- n) ustala energetykę ciepłą poprzez stosowanie indywidualnych i lokalnych źródeł ciepła;
- o) ustala docelowe stosowanie paliw niskoemisyjnych jako źródeł zaopatrzenia w ciepło – zmiany struktury zużycia nośników energii z węgla na zastosowanie innych paliw niskoemisyjnych jako źródeł zaopatrzenia w ciepło;
- p) stosowanie systemów grzewczych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii.

10. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 23 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538) organ sporządzający Plan zobowiązany jest do przeprowadzenia analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, w tym skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu.

Zgodnie z art. 25 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r., źródłem informacji o środowisku jest w szczególności państwowy monitoring środowiska.

Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane są w Raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji, ale źródłami danych w tym zakresie mogą też być: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa), źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia) czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego.

Szczegółowe warunki monitoringu powinny być opracowywane na etapie przygotowania dokumentacji dla poszczególnych elementów infrastruktury, zagospodarowania terenu, w tym szczególnie dla przedsięwzięć mających wpływ na środowisko. Powinny także zawierać zestaw odpowiednich wskaźników umożliwiających nadzór nad prawidłową realizacją zadania oraz źródeł ich pozyskania i wykonywania oceny. Zbiór takich indyktorów powinien obejmować wskaźniki produktu, rezultatu i oddziaływania. Jednostkami odpowiedzialnymi za prowadzenie takiego monitoringu powinny być instytucje związane z gospodarką wodną, zarząd dróg, urząd gminy, starostwo powiatowe, szczególnie w zakresie ochrony przyrody, Lasy Państwowe, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów w dziedzinie ochrony środowiska, np. PPN, IMGW, WWF i inne. Pośrednio efekty i skutki środowiskowe realizacji Planu mogą znaleźć odzwierciedlenie w kolejnych raportach instytucji odpowiedzialnych za monitorowanie stanu poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego w województwie, np.: WIOŚ w zakresie hałasu, ochrony powietrza i wód, Państwowego Instytutu Geologicznego (wody podziemne) i innych.

11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko mówi, że zakres prognozy oddziaływania na środowisko powinien przedstawiać rozwiązania alternatywne do rozwiązań przyjętych w projekcie Planu (w szczególności w odniesieniu do obszarów Natura 2000).

Tereny objęte opracowaniem obejmują obszary, na których było zapotrzebowanie na zmianę zapisów.

Analizowane zmiany znajdują się poza obszarami Natura 2000.

Rozwiązania zaproponowane w projektowanym dokumencie są najbardziej racjonalne, przyniosą najwięcej korzyści (zwłaszcza dla mieszkańców gminy) i jednocześnie nie będą miały wpływu lub będą w niewielkim stopniu oddziaływać negatywnie na środowisko i nie będą oddziaływać na obszary Natura 2000.

12. PODSUMOWANIE I STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Celem prognozy jest określenie wpływu ustaleń Planu na środowisko. Ma ona na celu wykazanie i określenie charakteru prawdopodobnych skutków i oddziaływań na środowisko przyrodniczo-kulturowe, które mogą być spowodowane realizacją zalecanych lub dopuszczonych przez Plan sposobów zagospodarowania terenu.

Prognoza w szczególności określa, analizuje i ocenia przewidywane oddziaływania na środowisko w tym m. in. na różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, wodę, powierzchnię ziemi, krajobraz, zasoby naturalne, a także system przyrodniczy i powiązania przyrodnicze obszaru oraz prawne formy ochrony przyrody w kontekście wprowadzonych terenów.

Przedmiotem oceny prognostycznej są ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części terenów w graniach administracyjnych części wiejskiej gminy Parczew.

Analiza istniejącego stanu środowiska w kontekście proponowanych kierunków zagospodarowania dała podstawy do wyodrębnienia zarówno pozytywnych pod względem ekologicznym jak i negatywnych kierunków zagospodarowania, mogących w efekcie przynieść pogorszenie stanu środowiska.

Problemami ochrony środowiska istotnymi z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu są naturalne procesy degradacji środowiska jak też działalność człowieka.

Ustalenia Planu zakładają ochronę lokalnych interesów publicznych poprzez unormowanie i podporządkowanie działań inwestycyjnych wymogom zachowania ładu przestrzennego z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań.

Po analizie wszystkich uwarunkowań można stwierdzić, że:

- Proponowane kierunki zagospodarowania terenów nie wprowadzą dodatkowych, bezpośrednich zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi. Warunki i jakość życia mieszkańców w sąsiedztwie terenów wprowadzanych przez Plan nie ulegną pogorszeniu.
- Oddziaływanie związane z zagospodarowaniem nowych terenów nie będzie miało znaczącego wpływu na szatę roślinną, świat zwierzęcy i różnorodność biologiczną.
- Powstanie nowych form kubaturowych, w niewielkim stopniu zredukuje powierzchnię glebową oraz spowoduje zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnych oraz zwiększenie zapotrzebowania na wodę, co będzie powodowało odwadnianie terenu i okresowe przesuszanie w mikroskali. Infiltracja wód opadowych na fragmentach uszczelnionych nie będzie miała znaczenia dla użytkowania lokalnych zasobów wód podziemnych.
- Najistotniejszym, negatywnym oddziaływaniem na gleby będzie ich bezpośrednie i stałe zajmowanie pod trwałe zainwestowanie budynkami.
- W przypadku wprowadzenia nowych obiektów kubaturowych przewidywane jest zwiększenie rozmiarów emisji zanieczyszczeń atmosfery (gazów cieplowniczych, spalin, pyłów) oraz powstaną uciążliwości hałasowe wiążące się z budową i funkcjonowaniem nowych obiektów budowlanych oraz natężeniem ruchu samochodowego. Będą to jednak oddziaływania mające skalę lokalną nie powodujące dodatkowych zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi (na terenie objętym projektem oraz na terenach pozostających w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji jego ustaleń).
- Zaliczane do skumulowanych zmiany w klimacie lokalnym będą minimalne i nieodczuwalne dla człowieka oraz świata biotycznego i ograniczą się do nieznacznych zmian warunków termiczno-wilgotnościowych i anemologicznych spowodowanych zwiększeniem powierzchni sztucznych i wprowadzeniem obiektów kubaturowych.
- W związku z realizacją nowego zainwestowania, oddziaływania wystąpią głównie na etapie inwestycyjnym. Dotyczyć będą: zmiany lokalnego ukształtowania terenu oraz przypowierzchniowych warstw geologicznych w wyniku prac realizacyjnych związanych z posadowieniem budynków oraz sieci uzbrojenia terenu, likwidacji i przekształcenia fizycznego pokrywy glebowej, zmiany aktualnego użytkowania gruntów i likwidacji istniejącej roślinności.
- Plan określa parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu w tym linie zabudowy, gabaryty obiektów i wskaźniki intensywności zabudowy, powierzchnię biologicznie czynną, dlatego nowa zabudowa nie będzie powodowała powstawania

dominant krajobrazowych.

- Na obszarach objętych planem miejscowym nie występują tereny i obiekty objęte ochroną konserwatorską na mocy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, tereny krajobrazów kulturowych wymagających ochrony przed przekształceniem, tereny i obiekty objęte ochroną, jako dobra kultury współczesnej, stanowiska archeologiczne.
- Analizowane tereny znajdują się w znacznej odległości od obszarów ochrony przyrody, w związku z czym nie nastąpi znaczące negatywne oddziaływanie na obszary chronione.
- Ustalenia projektu Planu w pełni sankcjonują aspekty środowiska przyrodniczego jako priorytetowych elementów kształtowania przestrzeni.

Przy zachowaniu wszystkich ustaleń zawartych w projektowanym dokumencie oraz uwarunkowań wynikających z obowiązującego prawa nie przewiduje się wystąpienia znaczących oddziaływań, rozumianych jako przekroczenia określonych prawem standardów jakości środowiska, istotnego zagrożenia dla liczebności i bioróżnorodności gatunków, generalnie istotnych barier dla migracji gatunków kluczowych i chronionych, zagrożenia dla obszarów przyrodniczo cennych, w tym dla celu i przedmiotu ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralności tego obszaru.

Zapisy Planu generalnie są poprawne w kwestii ochrony szeroko rozumianego środowiska (m. in. gospodarki wodno-ściekowej, ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, ochrony wód podziemnych i powierzchniowych, stref ochronnych ujęć wód) zarówno w kwestii ustaleń jak i granic obszarów funkcyjnych. W Planie uwzględnione zostały cele i zasady ochrony środowiska szczebla krajowego i międzynarodowego (w tym wspólnotowego), prognoza nie wykazała drastycznych sprzeczności wynikających z unormowań prawnych wymagających radykalnych zmian projektu dokumentu.

Powyższe stwierdzenia są uwarunkowane wypełnieniem wszystkich nakazów i zakazów Planu. Efektywne i pełne wdrożenie ustaleń Planu powinno stanowić wystarczające zabezpieczenie przed potencjalnymi negatywnymi zmianami w środowisku przyrodniczym.

13. WYKAZ WYKORZYSTANYCH MATERIAŁÓW

Publikacje i opracowania:

- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części terenów w granicach administracyjnych obrębów Koczergi, Wierzbówka i Jasionka;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Parczew;
- Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby sporządzenia Studium Uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Parczew - 2015;
- Program ochrony środowiska województwa lubelskiego 2030 – Lublin 2023;
- Plan gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2028 – Lublin 2025;
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2023 r. poz. 300);
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego – Uchwała Nr XI/162/2015 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 30 października 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 2015 r. poz. 5441);
- Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku przyjęta w dniu 29 marca 2021 roku uchwałą Nr XXIV/406/2021;
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 – Ministerstwo Środowiska, 2013 r.;
- Poradnik dotyczący uwzględniania problematyki zmian klimatu i różnorodności biologicznej w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko.
- Kondracki J., Geografia regionalna Polski, PWN, Warszawa, 2000;

Akty prawne:

- Ustawa z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538);
- Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008

(Dz. U. z 2026 r. poz. 670);

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278);
- Ustawa Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz. U. z 2025 r. poz. 960 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2026 r. poz. 663);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2026 r. poz. 69);
- Ustawa z 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2024 r. poz. 757 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1292 z późniejszymi zmianami);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów (Dz. U. z 2022 r. poz. 1902);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225 z późniejszymi zmianami);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późniejszymi zmianami);
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 138).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. Nr 2448);
- Rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 r. poz. 10);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2003 r. w sprawie substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (Dz. U. z 2003 r. Nr 217, poz. 2141);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów (Dz. U. z 2022 r. poz. 1902),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2021 r. poz. 845).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380);
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 marca 2005r. w sprawie ustalenia listy gatunków zwierząt łownych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2454 z późniejszymi zmianami);
- Dyrektywa 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu;
- Dyrektywa 2009/28/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych;
- Dyrektywa 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko;

- Dyrektywa 85/337/EWG w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko;
- Dyrektywa 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;
- Dyrektywa Rady Europy 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory;
- Dyrektywa Rady w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (79/409/EWG);
- Ramowa Dyrektywa Wodna (Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej;
- Dyrektywa powodziowa 2007/60/WE;
- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań – 2003 – która jest przełożeniem Konwencji o różnorodności biologicznej z 1992 r. (Rio de Janeiro);
- Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz siedlisk - Berno 1979;
- Konwencja o różnorodności biologicznej Rio de Janeiro z 1992 r.;
- Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt - Bonn 1979 r.;
- Porozumienie o ochronie nietoperzy w Europie - Londyn 4 grudnia 1991r. (Dz. U. z 1999 r. Nr 96, poz. 1112);
- Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego – Ramsar 1971;
- Europejska Konwencja Krajobrazowa - Florencja 2000;
- Konwencja o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście, transgranicznym z 1991 r. (Konwencja z Espoo).
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 30 grudnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Tyśmienicy PLB060004 (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 2014 r., poz. 4685);
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 12 stycznia 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Parczewskie PLB060006 (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 2015 r., poz. 176).

Strony internetowe:

- <http://maps.google.pl>
- <http://natura2000.gdos.gov.pl>
- <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>
- https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/
- <https://epsh.pgi.gov.pl/epsh>
- <https://mapa.korytarze.pl/>
- <https://mapy.geoportal.gov.pl/imap>
- www.pgi.gov.pl
- www.stat.gov.pl
- www.parczew.com
- www.umparczew.bip.lubelskie.pl
- <https://sip.gison.pl/parczew>
- www.wios.lublin.pl
- www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

Oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U z 2026 r. poz. 670).

Ukończyłam studia magisterskie na kierunku Ochrona Środowiska na Politechnice Lubelskiej w Lublinie.

Posiadam wiedzę umożliwiającą mi sporządzenie Prognozy oddziaływania na środowisko oraz posiadam ponad 3-letnie doświadczenie w przygotowywaniu Prognoz oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia

Lublin, 10.06.2026 r.

Ewa Kasprzak

